

Broj: 02-05-945-12/15
Sarajevo, 21.01.2015. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), te člana 4. tačka b) Zakona o nadležnostima organa vlasti Kantona Sarajevo u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 39/08 i 19/11), Vlada Kantona Sarajevo, na **86.** sjednici održanoj **21.01.2015.** godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Odluke o usvajanju Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona Sarajevo za period 2014. – 2018. godina.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i broj: 15/13 i 47/13), donese Odluku iz tačke 1. ovog Zaključka.

**VRŠILAC FUNKCIJE
PREMIJERA
Muhamed Kozadra, dipl.ecc.**

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Vlade Kantona Sarajevo
4. Kantonalna uprava civilne zaštite
5. Evidencija
6. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

PROGRAM

RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA PODRUČJA
KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD 2014. – 2018. GODINA

Sarajevo, 2014.godine

SADRŽAJ

	Strana
- UVOD	5
- OPŠTI DIO	5
- I ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI	6
- II PODACI O STANJU ORGANIZOVANOSTI CIVILNE ZAŠTITE	8
- Organizacija civilne zaštite.....	8
- Lična i uzajamna zaštita	9
- Mjere zaštite i spašavanja	9
- Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara	10
- Evakuacija.....	11
- Zbrinjavanje ugroženih i nastradalih.....	12
- Radiološka, hemijska, biološka zaštita (RHB).....	13
- Zaštita i spašavanje od rušenja	14
- Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom.....	15
- Zaštita i spašavanje od požara.....	15
- Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava.....	16
- Prva medicinska pomoć.....	16
- Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla.....	18
- Asanacija terena.....	19
- Zaštita okoliša.....	20
- Zaštita bilja i biljnih proizvoda	20
- Zamračivanje	20
- Štabovi civilne zaštite.....	21
- Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite.....	23
- Jedinice civilne zaštite	25
- Operativni centri civilne zaštite.....	26
- Službe civilne zaštite.....	27
- Preduzeća od interesa za zaštitu i spašavanje.....	28
- Komunalna preduzeća.....	28
- Građevinska preduzeća.....	29
- Preduzeća uslužnih djelatnosti	29
- Zdravstvene službe.....	29
- Inspekcijski nadzor.....	30
- Komisije za procjenu šteta.....	30
- Humanitarne organizacije i udruženja.....	31

-	POPUNJAVANJE I MATERIJALNO OPREMANJE CIVILNE ZAŠTITE.....	31
-	Popunjavanje civilne zaštite.....	31
-	Materijalno opremanje	32
III	DOSTIGNUTI STEPEN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI.....	33
-	Prirodne nesreće	34
-	Zemljotres.....	34
-	Odronjavanje, klizanje i slijeganje tla.....	34
-	Visoki snijeg i snježni nanosi.....	35
-	Poplave.....	35
-	Pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti.....	36
-	Epidemije, zarazne bolesti ljudi	36
-	Epizootije, zarazne bolesti životinja.....	36
-	Biljne bolesti.....	36
-	Veliki požari.....	36
-	Eksplozije i ekspanzija gasova i opasnih materija.....	37
-	Radioaktivno i drugo zagađivanje zraka, vode i tla.....	37
-	Minskoeksplozivna (MES) i neeksplozivna ubojna sredstva (NUS).....	37
IV	OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZOVANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, ODNOSNO SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	38
-	Prava i dužnosti Kantona u oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.....	41
-	Skupština Kantona.....	41
-	Vlada Kantona	41
-	Kantonalna ministarstva.....	42
-	SMJERNICE ZA ORGANIZIRANJE SNAGA I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE	43

V	OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU	44
	- Nastavni planovi treba da sadržavaju.....	44
VI	SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I ISPAŠAVANJE.....	469
VII	PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA	46
	- ZAKLJUČCI IZ PROGRAMA	49

UVOD

Na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10 – u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju), Kanton Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton) ima obavezu donošenja Programa razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Program razvoja), kao i Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Plan zaštite). Članom 28. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju propisano je da Kantonalna uprava civilne zaštite priprema Program razvoja, a članom 173. da Program razvoja, na prijedlog Vlade Kantona, donosi Skupština Kantona.

OPŠTI DIO

Organiziranje i provođenje mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća vrši se na osnovu procjena, programa i planova zaštite od prirodnih i drugih nesreća. Programom razvoja određuju se ciljevi, politika i strategija zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na području Kantona. Procjena ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Procjena ugroženosti) predstavlja osnovu za izradu programa i planova zaštite.

Programiranje u zaštiti i spašavanju podrazumijeva niz aktivnosti kojima se osiguravaju: materijalno-tehničke, finansijske, edukativne i druge potrebe i funkcioniranje sistema zaštite i spašavanja u uslovima prirodnih i drugih nesreća, a kao osnova trebaju biti principi:

- oslonac na postojeću materijalnu bazu organa i službi koje se uključuju u sistem zaštite i spašavanja,
- realan sklad mogućnosti i potreba,
- ekonomičnost i racionalnost,
- kontinuiran razvoj civilne zaštite,
- komplementaran razvoj sa ostalim komponentama sistema zaštite i spašavanja.

Program razvoja treba cjelovito da sagleda potrebe svih elemenata sistema:

- opremanje štabova, jedinica i povjerenika civilne zaštite,
- opremanje svih pravnih subjekata za provođenje mjera zaštite i spašavanja,
- opremanje građana za provođenje samozaštite,
- obuka pripadnika štabova, jedinica i povjerenika civilne zaštite sa stanovništvom,
- finansiranje potreba civilne zaštite,
- finansiranje sistema zaštite i spašavanja.

Članom 76. Zakona o izmjenama i dopunama predviđeno je da Program razvoja sadrži :

- 1) Zaključke iz Procjene ugroženosti,
- 2) Podaci o stanju organizovanosti civilne zaštite,
- 3) Podaci o dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća i preventivne mjere koje će se provoditi,
- 4) Osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjernicama za organiziranje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja,
- 5) Osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju
- 6) Smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje,
- 7) Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja.

I ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI

- 1.1. Procjenjuje se da će i u narednom periodu dolaziti do pojave prirodnih i drugih nesreća na području kantona. Za neke znamo da će se pojavljivati u određenim vremenskim intervalima (obilne snježne padavine, poplave i dr.), a neke se mogu pojaviti u svakom trenutku (zemljotres, klizišta, požari, eksplozije, pojave zaraznih bolesti).
- 1.2. Procjenjuje se da bi karakter prirodne nesreće koja bi zahvatila područje dvije ili više općina, kada Vlada Kantona na prijedlog Štaba civilne zaštite proglašava stanje prirodne nesreće, mogle imati pojave: zemljotresa, visokog snijega, poplava, masovne pojave ljudskih i životinjskih bolesti, havarije na gasnoj mreži, akcidenti na nuklearnim postrojenjima zbog eventualnih oštećenja nuklearnih elektrana u okruženju, dok se za ostale pojave procjenjuje da bi mogle zahvatiti pojedine općine tj. njihove dijelove,
- 1.3. Pored analiziranih ne treba isključiti mogućnost još nekih prirodnih pojava, a u svijetlu velikih i naglih klimatskih promjena i globalnog zagrijavanja kao što su visoke temperature (koje izazivaju zdravstvene probleme stanovništva, sušu i nedostatak vode, a mogu ugroziti odvijanje vitalnih kantonalnih funkcija), jaki vjetrovi koji mogu ugroziti stanovništvo i njegova materijalna dobra, infrastrukturu, omesti odvijanje saobraćaja i obustaviti redovne aktivnosti, kao i pojava magle, smoga i aerozagađenja koji bitno utiču na zdravlje ljudi, odvijanje saobraćaja i dr.,
- 1.4. Sa najvećom sviješću uz pomoć nauke, stručnih ljudskih potencijala i dosadašnjih iskustava treba pristupiti realizaciji preventivnih mjera zaštite,
- 1.5. Iz iskustva nedavnih pojava prirodnih nesreća (Tsunami, Katrina, Rita, zemljotresa u Pakistanu, Iranu, Turskoj i dr.), vidimo da je došlo do katastrofalnih posljedica a prije svega zbog nepreduzimanja preventivnih mjera

zaštite i neorganizovanosti sistema provođenja mjera zaštite i spašavanja, iako je nauka upozoravala a lokalna zajednica tražila sredstva za njihovu provedbu,

- 1.6. Realizacija preventivnih mjera zaštite višestruko umanjuje potrebna finansijska sredstva u odnosu na ona koja su potrebna za sanaciju posljedica i ukupnih šteta nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, a o cijeni izgubljenih ljudskih života, materijalnih šteta, pretrpljenom strahu koji ostavljaju trajne posljedice na stanovništvo cijelih gradova, država i ukupne međunarodne zajednice ne treba puno govoriti,
- 1.7. Osim preventivnih, potrebno je izvršiti sve pripremne radnje za provođenje operativnih tj. mjera zaštite i spašavanja za vrijeme trajanja prirodnih i drugih nesreća. Za provedbu tih mjera neophodno je izvršiti opremanje, obučavanje i uvježbavanje svih snaga koje su zadužene za realizaciju, zajedno sa stanovništvom, kao i planiranje najefikasnijih organizacijskih i naučno-tehničkih dostignuća, kako bi se prilikom operativnih postupaka spasilo što više ljudi i materijalnih dobara i umanjile ukupne štete,
- 1.8. Radi provođenja mjera i postupaka za saniranje posljedica prirodne i druge nesreće neophodno je opremiti i uvježbati stručne ekipe zdravstvenih, veterinarskih, komunalnih i drugih službi, jedinice civilne zaštite za provođenje asanacije, izvršiti pripremu svih neophodnih mjera za normalizaciju života ljudi (zbrinjavanje nastradalog stanovništva, organiziranje prikupljanja i raspodjele pomoći i dr.),
- 1.9. Procjenjuje se da stanje opremljenosti, potpunosti, obučenosti-uvježbanosti svih subjekata koji učestvuju u realizaciji mjera zaštite i spašavanja na području kantona može ispuniti samo određene zadatke,
- 1.10. Procjenjuje se da bi izuzetno važno bilo realiziranje emisija o svim vrstama opasnosti, u čijoj bi izradi učestvovali eminentni stručnjaci, a koji bi se emitirali putem medija kao i uvođenje ovih sadržaja u proces obrazovanja,
- 1.11. U slučaju da intenzitet posljedica prirodne i druge nesreće prilikom spašavanja i njihovog otklanjanja prevazilazi mogućnosti ukupnih snaga zaštite i spašavanja Kantona treba planirati traženje pomoći od susjednih kantona i općina, federalnih organa i međunarodne zajednice.
- 1.12. Usvajanjem Procjene ugroženosti, kao osnovnog dokumenta, Uprava civilne zaštite ima obavezu izrade Programa razvoja.
- 1.13. Prilikom izrade Procjene ugroženosti izvršeno je usklađivanje sa Procjenom ugroženosti Federacije BiH po pitanjima od zajedničkog interesa.

II PODACI O STANJU ORGANIZOVANOSTI CIVILNE ZAŠTITE

Organizacija civilne zaštite

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, pratećim propisima, procjenama ugroženosti, procjenama sopstvenih snaga i mogućnosti za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća, civilnu zaštitu na području Kantona treba osposobiti tako da može uspješno izvršavati zadatke zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara i u najtežim uslovima.

Organizovanje, pripremanje i funkcionisanje civilne zaštite na području Kantona bazira se na :

- Procjeni ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća, procjeni sopstvenih snaga i mogućnosti za zaštitu i spašavanje i otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća,
- Angažovanju u organizaciji i pripremi sistema civilne zaštite, radnih ljudi i građana, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica, naučnih i obrazovnih institucija,
- Jedinstvu sistema organizovanja i pripremanja civilne zaštite na nivou opština i Kantona,
- Rukovođenju akcijama civilne zaštite i spašavanja od strane štabova civilne zaštite,
- Angažovanju ljudskih i materijalnih potencijala za izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja,
- Osposobljenosti privrednih društava, koja su po redovnoj djelatnosti od posebnog značaja za zaštitu i spašavanje, za učešće u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- Mobilnosti i spremnosti jedinica civilne zaštite za efikasne intervencije u otklanjanju nastalih posljedica i dovođenje narušenog stanja na takav nivo da redovne službe i djelatnosti mogu uspješno funkcionirati,
- Organizovanju lične i uzajamne zaštite građana,
- Organizovanju i usklađivanju funkcionisanja civilne zaštite sa ostalim komponentama sistema zaštite i spašavanja

Organizacija civilne zaštite obuhvata :

- Ličnu i uzajamnu zaštitu građana,
- Mjere zaštite i spašavanja,
- Štabove civilne zaštite,
- Povjerenike civilne zaštite,
- Službe zaštite i spašavanja,
- Jedinice civilne zaštite,
- Rukovođenje civilnom zaštitom.

Lična i uzajamna zaštita :

Kao bitan element civilne zaštite treba obezbjediti najširi oblik uključivanja, osposobljavanja i opremanja građana na cijelom području Kantona radi pružanja samopomoći i uzajamne pomoći od posljedica uzrokovanih prirodnom i drugom nesrećom.

U okviru sistema civilne zaštite samozaštita treba da čini osnovu u ukupnoj organivanosti i funkcionisanju sistema civilne zaštite.

Samozaštiti treba dati karakter masovnog organizovanja u stambenim i poslovnim zgradama, obrazovnim institucijama, ustanovama, privrednim društvima, mjesnim zajednicama i svim mjestima gdje građani rade ili borave.

Kroz obuku treba osposobljavati građane da mogu sprovoditi mjere i postupke preventivne zaštite, pružanje prve pomoći i samopomoći, pružanje pomoći članovima porodice i drugim licima, kao i sprovođenje pojedinih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća,

Obuku za ličnu i uzajamnu zaštitu treba provoditi u konkretnim uslovima na osnovu procjena ugroženosti i mogućih posljedica na određenim područjima i objektima.

Štabovi civilne zaštite treba da ostvaruju neprekidan uvid u realizaciji zadataka na planu organizovanja i sprovođenja lične i uzajamne zaštite na svom području.

Mjere zaštite i spašavanja :

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizirane radnje i postupke preventivne i operativne prirode koje pripremaju i provode organi uprave i drugi organi vlasti i pravna lica (nosioci zaštite i spašavanja).

U zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća na području Kantona provodiće se, na osnovu člana 48. Zakona o zaštiti i spašavanju, mjere zaštite i spašavanja :

- sklanjanje ljudi i materijalnih dobara
- evakuacija,
- zbrinjavanje ugroženih i nastradalih,
- zamračivanje,
- zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava,
- zaštita i spašavanje od rušenja,
- zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom,
- zaštita i spašavanje od požara,
- zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava,
- prva medicinska pomoć

- zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla,
- asanacija terena,
- zaštita okoliša,
- zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Ovim Programom predviđeni su zadaci i postupci za organizovanje mjera zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Kantona.

Osnovna opredjeljenja o načinu organiziranja, planiranja i provođenja mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća sastojala bi se u sljedećem :

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara :

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara obuhvata : planiranje i izgradnju skloništa, drugih zaštitnih objekata, kao i zaklona pogodnih za zaštitu i sklanjanje, njihovo održavanje i organiziranje korištenja za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od zračnih opasnosti, raketnih, topovskih, minobacačkih i drugih napada, od upotrebe radioloških, hemijskih i bioloških sredstava i od opasnosti od velikih tehnoloških nesreća.

Pod materijalnim dobrima koja podliježu obavezi sklanjanja smatraju se materijalna i druga dobra koja služe za podmirenje životnih potreba građana, kao i druga materijalna i kulturna dobra i sredstva izuzetne naučne, istorijske, kulturne i umjetničke vrijednosti pogodna za prenošenje i sklanjanje.

- Planiranje i izgradnju skloništa i drugih zaštitnih objekata, prilagođavanje, korištenje privrednih i drugih objekata, zaklona i drugih zaštitnih objekata,
- Pomjeranje stanovništva iz ugroženih na manje ugrožena područja,
- Kanton, općine, privredna društva i građani dužni su da obezbjede izgradnju skloništa i da stvaraju druge uslove za sklanjanje i zaštitu.

Planovima sklanjanja planirati sklonišne objekte :

- po mjestu stanovanja za cjelokupno stanovništvo na teritoriji opština,
- po mjestu rada za većinu radnih ljudi koji će se naći na radnom mjestu,
- na javnom mjestu na osnovu procjene broja stanovnika koji bi se u trenutku opasnosti mogli naći na javnim mjestima,

Nosioci poslova sklanjanja ljudi i materijalnih dobara su štabovi civilne zaštite na svim nivoima, povjerenici civilne zaštite i svi građani koji su predviđeni za sklanjanje.

U planovima sklanjanja razraditi dinamiku sanacije skloništa, i sve radnje koje bi doprinijele efikasnosti sklanjanja.

Za sklanjanje ljudi na javnim mjestima koriste se javna skloništa koja kao investitor izgrađuju i održavaju općine. Javna skloništa na području Kantona:

- općina Stari Grad, mjesna zajednica Babića bašća, adresa Toplik bb, kapacitet cca 200 mjesta, površina 200 m²
- općina Centar, mjesna zajednica Ciglane, adresa tunel "Ciglane-Velešići", kapacitet 1.500 mjesta, površina 1.500 m²
- općina Centar, mjesna zajednica Ciglane, kapacitet 400 mjesta, površina 400 m²
- općina Centar, mjesna zajednica Centar, adresa Reisa Dž. Čauševića br.1, kapacitet 100 mjesta, površina 200 m²
- općina Centar, mjesna zajednica Trg Oslobođenja I, adresa Dalmatinska br. 11, kapacitet 500 mjesta, površina 500 m²
- općina Centar, mjesna zajednica Trg Oslobođenja I, adresa Dalmatinska br.5,,
- općina Centar, mjesna zajednica Centar, adresa Pruščakova br.14,
- općina Centar, mjesna zajednica Centar, adresa M. Spahe be.14,
- općina Centar, mjesna zajednica Trg Oslobođenja, adresa M. Spahe br.16,
- općina Ilidža, mjesna zajednica Stup I, Briješćanska bb,
- općina Ilijaš, mjesna zajednica Ilijaš I, Hašima Spahića bb.

Općinske službe civilne zaštite su dužne da donesu odluke o izradi elaborata za sanaciju javnih skloništa na svom području, odrede izvođače sanacije i realizuju sanaciju skloništa, a sve do kraja 2016. godine.

Finansiranje se vrši iz sredstava koja investitor koji je oslobođen obaveze izgradnje skloništa iz člana 52. Zakona o zaštiti i spašavanju uplaćuje na poseban račun općina u Kantonu.

Evakuacija :

Evakuacija je plansko, organizirano, i privremeno premještanje stanovništva i materijalnih dobara iz područja za koja se procjenjuje da mogu biti zahvaćena prirodnim i drugim nesrećama na neugrožena i manje ugrožena područja. Evakuacija se provodi s ciljem da se izbjegne ili umanjí stradanje stanovništva i uništenje materijalnih dobara.

Evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara naređuje štab civilne zaštite općine ako se radi o evakuaciji s jednog na drugo područje općine, štab civilne zaštite Kantona ako se radi o evakuaciji jedne ili više općina na drugu ili više općina na području Kantona provođenje evakuacije vrši štab civilne zaštite općine. Evakuaciju materijalnih dobara planiraju i provode nosioci zaštite i spašavanja koji raspolažu tim sredstvima.

Kantonalne općine će utvrditi broj i vrstu pojedinih objekata za prihvát evakuisanog stanovništva, posebno kuća za odmor, seoskih domaćinstava, planinarskih kuća i domova, škola i drugih objekata.

Nakon utvrđivanja broja i vrste objekata za smještaý evakuisanog stanovništva sa područja iste općine po mjesnim zajednicama utvrdíće se broj i struktura za evakuisanje

stanovništva za svaki pojedini objekat po mjesnim zajednicama sa područja iz kojeg se vrši evakuacija.

Ostatak planiranog stanovništva za evakuaciju, nakon utvrđenih mogućnosti evakuacije, na područje susjednih općina i Kantona.

Općine iz kojih se vrši evakuacija i općine u kojima se vrši prihvatanje evakuisanog stanovništva, uskladiće svoje planove evakuacije detaljno po mjesnim zajednicama.

U planiranju evakuacije općine naročitu pažnju trebaju posvetiti izboru zbornih mjesta prikupljanja, područjima prihvata, pravcima kretanja i područjima razmjještanja.

Saobraćajna i druga sredstva za provođenje evakuacije planiraće se i obezbjediti u saradnji sa nadležnim općinskim organom uprave.

Zdravstvena zaštita za evakuisano stanovništvo planiraće se u saradnji sa nadležnim općinskim organom.

Ishranu i druge materijalne, obrazovne i kulturne potrebe evakuisanog stanovništva obezbjediće nadležni općinski organi.

U planiranju, organizovanju i provođenju evakuacije štabovi civilne zaštite općina ostvariće punu saradnju sa ostalim strukturama.

Službe civilne zaštite općina dostaviće Kantonalnoj upravi civilne zaštite izvode iz Plana evakuacije.

ZADACI :

Do kraja 2014. godine svi nosioci zaštite i spašavanja na području Kantona treba da izrade ili ažuriraju planove evakuacije a u daljem periodu da organizuju provođenje zadataka koji proističu iz plana.

Zbrinjavanje ugroženih i nastradalih :

Radi zbrinjavanja ugroženog i stradalog stanovništva od prirodnih i drugih nesreća, preduzimaju se hitne mjere za smještanje, ishranu i osiguranje drugih potrebnih uvjeta za život. Štabovi i povjerenici civilne zaštite neposredno rukovode postupcima zbrinjavanja dok se ne stvore uslovi da dalju brigu preuzmu nadležne službe za upravu općina ili dok se odlukom Vlade Kantona za to ne formiraju posebne službe.

Zbrinjavanje ugroženog i stradalog stanovništva ima za cilj da se za ovu kategoriju stanovništva, koja usljed ratnih dejstava, prirodnih i drugih nesreća u kratkom roku i velikom broju ostaje bez osnovnih uslova i sredstava za život, brzo i efikasno obezbjedi smještanje, ishrana, pruži zdravstvena zaštita i drugi uslovi za preživljavanje,

dok se ne stvore odgovarajući životni uslovi redovne djelatnosti. U situacijama kada veći broj ljudi ostaje bez krova nad glavom, izgubi svoje bližnje ili doživi ranjavanje i osjete svu složenost situacije, potrebno je brzo i efikasno obezbjediti neophodnu pomoć.

U zbrinjavanju ugroženog stanovništva učestvuju, pored štabova civilne zaštite sa svojim jedinicama i drugim snagama, i zdravstvene organizacije, organizacije Crvenog Krsta, vlasnici i korisnici objekata koji su pogodni za smještaj, službe za upravu općina i dr.

ZADACI :

Do kraja 2014. godine svi nosioci zaštite i spašavanja na području Kantona treba da izrade ili ažuriraju planove zbrinjavanja ugroženih i nastradalih.

Radiološka, hemijska, biološka zaštita (RHB) :

Radiološka, hemijska i biološka zaštita (u nastavku RHB zaštita) obuhvata mjere i postupke koji se organizuju i provode radi sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica od RHB djelovanja na stanovništvo, životinjski i biljni svijet i materijalna dobra u ratu, i ublažavanje i otklanjanje posljedica tehnoloških havarija i drugih akcidenata od RHB agenasa u miru.

Procjenom ugroženosti definirane su RHB opasnosti koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra na području Kantona. Složenost ove problematike i neprekidnosti povećanja RHB opasnosti nalažu poduzimanje odgovarajućih organizacionih, tehničkih, kadrovskih i drugih mjera zaštite.

U tom cilju dužnost je svih subjekata zaštite da se u okviru vlastitih mogućnosti uključe u djelatnost RHB zaštite, ostvarujući saradnju sa organizovanim strukturama civilne zaštite. To je bitan preduslov za eliminisanje iznenađenja i prognoziranje RHB situacije poslije upotrebe ne samo NHBO nego i u slučajevima tehničko-tehnoloških havarija sa RHB posljedicama.

RHB kontrolom područja Kantona treba obuhvatiti sve poslove i zadatke koji se realizuju kroz: RHB osmatranje, RHB izviđanje, dozimetrijsku kontrolu, laboratorijske stanice, računsko-analitičke i kontrolno-zaštitnu službu.

Organizacijom RHB zaštite treba obezbjediti svakom građaninu, svakom društvenom subjektu, što kvalitetniju zaštitu od RHB agenasa. Težište RHB zaštite treba da se organizuje na nivou svakog pojedinca, porodice-domaćinstva, stambene zgrade, naselja, mjesne zajednice, privrednih društava i dr. RHB zaštitu treba rješavati prvenstveno sredstvima za ličnu zaštitu, uz svestrano, umješno i brzo korištenje mjesnih i priručnih sredstava.

Sredstvima lične zaštite prvenstveno obezbjediti zaštitu organa za disanje, a zatim ostalih dijelova tijela. Svaki stanovnik područja Kantona trebao bi imati zaštitnu masku,

zaštitni ogrtač i prvi zavoj a u svim vidovima zaštite treba maksimalno koristiti priručna sredstva.

Kolektivna zaštita stanovništva predstavlja osnovu zaštite u urbanoj sredini kojom se osigurava kolektivna zaštita ljudi i materijalnih dobara od posljedica RHB djelovanja. Kolektivnom RHB zaštitom potrebno je osigurati zaštitu od RHB kontaminacije i zaštitu od radioaktivnog zračenja.

Kolektivna zaštita zavisi od pravovremenih priprema skloništa i prirodnih i vještačkih objekata u sredinama rada-boravka. Radi osiguravanja uslova za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od RHB kontaminacije i radioaktivnog zračenja, sredstva za kolektivnu zaštitu osiguravaju :

- Općine - za javna skloništa,
- Pravna lica - za svoje zaposlenike,
- Vlasnici i drugi korisnici poslovnih prostora - za svoje zaposlenike,
- Vlasnici stambenih objekata za svoje potrebe.

Pored specijalno uređenih skloništa za kolektivnu zaštitu osposobiti podrum, podzemne garaže i druge pogodne zaklone.

Zaštitu životinja treba vršiti tipiziranim i priručnim sredstvima. U okviru poljoprivrednih organizacija i domaćinstava osposobiti objekte za smještaj i zaštitu. i vršiti planiranje evakuacije u manje ugrožene prostore. Vlasnike životinja obučiti za preduzimanje mjera zaštite.

Otklanjanje posljedica RHB kontaminacije ima za cilj, prije svega dekontaminaciju terena, ljudi, objekata, životinja i materijalnih dobara. Zbog toga dekontaminaciju treba organizovati i izvršiti što je moguće brže.

Do kraja 2014. godine treba izraditi i ažurirati planove RHB zaštite.

Zaštita i spašavanje od rušenja:

Radi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati uslijed zemljotresa, odrona, klizanja tla, bujičnih voda ili drugih prirodnih i drugih nesreća, kao i sa visokih i nepristupačnih objekata, organiziraju se i provode odgovarajuće aktivnosti i mjere zaštite i spašavanja od rušenja koje obuhvataju: mjere, radnje i postupke na izviđanju ruševina i pronalaženju lica zatrpanih u ruševinama; osiguranje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprečavanja zarušavanja, odnosno naknadnog rušenja; spašavanja zatrpanih odnosno njihovo izvlačenje izvan zone rušenja i poduzimanje mjera zdravstvenog i drugih oblika zbrinjavanja, kao i izvlačenje materijalnih dobara; spašavanje stanovništva i materijalnih dobara sa visokih zgrada i objekata i druge mjere zaštite kojima se doprinosi zaštiti i spašavanju iz ruševina.

Zaštitu i spašavanje iz ruševina provode ; građani u okviru samozaštite; građevinska, komunalna, transportna i druga privredna društva, vatrogasne jedinice, kao i druga pravna lica koja raspolažu odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima, opremom, znanjem i radnom snagom ; jedinice civilne zaštite, gorske službe spašavanja, nadležni kantonalni i općinski organi, kao i drugi učesnici zaštite i spašavanja koji se angažuju u skladu sa planom zaštite i spašavanja.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom:

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom je mjera koja sadrži provedbu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u područjima vodotoka koja mogu biti ugrožena poplavama, kao i opasnosti od bujičnih i podzemnih voda.

Na nivou općina potrebno je popuniti, opremiti i obučiti jedinice za spašavanje na vodi i pod vodom, kao i izvršiti obuku stanovništva ugroženih područja za pružanje lične i uzajamne zaštite.

Na kantonalnom nivou potrebno je specijalizovanu jedinicu za spašavanje na vodi i pod vodom organizirati u okviru Profesionalne vatrogasne brigade, opremiti je nedostajućom potrebnom opremom i izvršiti odgovarajuću obuku.

Zaštita i spašavanje od požara:

Zaštita i spašavanje od požara obuhvata: pripremu i provođenje preventivnih mjera u svim sredinama, objektima, mjestima i prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara; organiziranje i pripremanje snaga za gašenje požara; organiziranje osmatranja i uzbunjivanja o pojavama požara; gašenje i lokaliziranje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz objekata i područja ugroženih požarom.

Kako je procjenom ugroženosti definirano, Kanton Sarajevo, kao razvijeni urbani centar, svakodnevno je suočen sa potencijalnim opasnostima od izbijanja požara uslijed velike koncentracije privrednih i javnih objekata, zatim objekata stambene izgradnje, uz nepodesnu i neuslovnu izgradnju u pojedinim dijelovima Kantona, uz postojanje gasne mreže, šumskih površina i dr.

U cilju sprečavanja nastanka i spremnosti za gašenje i otklanjanje posljedica i zaštite ljudi i materijalnih dobara neophodno je preduzeti adekvatne pripreme svih subjekata zaštite od požara područja Kantona.

Neophodno je planirati razgranatost i pokrivenost područja Kantona ispostavama Profesionalne vatrogasne brigade, dobrovoljnim vatrogasnim jedinicama u vatrogasnim društvima i drugim pogodnim oblicima vatrogasnog organiziranja.

Posebnu ulogu u tome imaju organi uprave i druge institucije koje se bave zaštitom od požara kao svojom redovnom djelatnošću, a posebno Profesionalna

vatrogasna brigada i dobrovoljne vatrogasne jedinice koje su dužne djelovati u skladu sa naredbama nadležnih štabova civilne zaštite.

Zadaci navedenih institucija u narednom periodu obrađeni su u dijelu Programa zaštite od prirodnih nesreća, veliki požari.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava je mjera koja se sastoji u pronalaženju, onesposobljavanju i uništavanju svih vrsta eksplozivnih sredstava koja zbog neispravnosti i drugih razloga nisu eksplozivirala i kao takva predstavljaju potencijalnu opasnost za život i zdravlje stanovništva i za uništavanje ili oštećenje objekata i materijalno-tehničkih sredstava.

Poslove pronalaženja, onesposobljavanja i uništavanja neeksplozivnih minsko-eksplozivnih naprava i ubojnih sredstava, organizuje nadležni organ civilne zaštite na svom području, u neposrednoj saradnji sa nadležnom policijskom upravom.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava u miru i ratu obuhvata:

1. Slučajno pronalaženje, upozoravajuće obilježavanje i obavještanje najbližeg centra za osmatranje i obavještanje, policijske uprave, nadležni organ odnosno štab civilne zaštite, o mjestu ili rejonu gdje se nalazi pronađeno neeksplozivno ubojno sredstvo, te osiguranje tog mjesta do dolaska nadležnih organa i službi za uklanjanje istog,
2. Način skladištenja i određivanje mjesta i reona za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava,
3. Obilježavanje i obezbjeđenje prostora koji se pretražuje, pretraživanje, pronalaženje, obilježavanje, onesposobljavanje (dezaktiviranje), otkopavanje, izvlačenje i transport do mjesta određenog za skladištenje ili uništavanje,
4. Uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava i obezbjeđenje reona za vrijeme uništavanja tih sredstava.

Planom zaštite od neeksplozivnih ubojnih sredstava će se preciznije razraditi zaštita po ovoj mjeri na području Kantona.

Prva medicinska pomoć:

Članom 90. Zakona o zaštiti i spašavanju propisano je provođenje mjere prve medicinske pomoći.

Organizovanje i sprovođenje prve medicinske pomoći u sklopu mjera zaštite i spašavanja stanovništva podrazumijeva preduzimanje niza preventivnih mjera i radnji, kako bi se u slučaju pojave prirodnih i drugih nesreća pružila što efkasnija pomoć i zaštita ugroženom i nastradalom stanovništvu

Prva medicinska pomoć je mjera zaštite i spašavanja koja obuhvata: preventivnu zaštitu koju čine protivhemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva, operativnu zaštitu koja se sastoji od pružanja prve medicinske pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinske trijaže ranjenih, povrijeđenih i oboljelih ljudi, sanitetske evakuacije i transporta do najbliže medicinske ustanove radi pružanja opšte medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog zdravstvenog zbrinjavanja.

Radi realizacije ovih zadataka potrebno je provođenje raznovrsnih mjera i postupaka, među kojima posebno treba:

- organizovati i sprovesti obuku stanovništva na pružanju lične i uzajamne zaštite u uslovima prirodnih i drugih nesreća
- lična zaštita i uzajamna pomoć predstavljaju najmasovniji, pa time i najefikasniji oblik pružanja prve pomoći ugroženom i nastradalom stanovništvu, pa se provođenju ove radnje mora prići planski i organizovano.
- Obuka stanovništva za pružanje lične i uzajamne medicinske zaštite ostvarivati na osnovu definisanih zadataka od strane odgovarajućih zdravstvenih organizacija, a u okviru Programa obuke koji svake godine utvrđuju Kantonalni i općinski štabovi civilne zaštite.
- Specijalizovane jedinice civilne zaštite za prvu medicinsku pomoć na području Kantona, obrazovati u skladu sa procjenama ugroženosti.
- Prema procjeni štabova civilne zaštite, provođenje mjera prve medicinske pomoći planirati i u odgovarajućim organizacijama u kojima je na užem prostoru koncentrisan veći broj radnika ili gdje su zbog tehničkih i drugih havarija u procesu rada moguće masovnije povrede zaposlenih.
- Jedinice civilne zaštite opšte namjene u mjesnim zajednicama, treba putem obuke osposobiti za pružanje prve medicinske pomoći.
- Ukupan broj jedinica civilne zaštite specijalizovane namjene za pružanje prve medicinske pomoći na području Kantona, prema Procjeni ugroženosti, nije dovoljan. Osim formiranja novih jedinica i jačanja postojećih, to se može kompezirati kroz obuku stanovništva za ličnu i uzajamnu zaštitu, kroz obuku jedinica opšte namjene i osposobljavanju odgovarajućih medicinskih i organizacije Crvenog krsta za efikasno uključivanje u pružanje prve medicinske pomoći u slučaju pojave prirodnih i drugih nesreća.
- Radi uspješnog pružanja prve medicinske pomoći, zdravstvene ustanove u općini, dužne su, za potrebe stanovništva na području općine, osigurati odgovarajuće rezerve krvi i krvne plazme, te ostalih neophodnih lijekova i sanitetskog materijala.
- Prvu medicinsku pomoć organizuju i neposredno provode nadležne zdravstvene ustanove u saradnji sa štabovima civilne zaštite,
- Na području Kantona postoji dovoljan broj zdravstvenih ustanova, osposobljenih za prihvatanje povrijeđenog i oboljelog stanovništva i pruženje specijalističke medicinske zaštite.

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla :

Zaštita i spašavanja životinja i namirnica životinjskog porijekla je mjera koja se sastoji u: sklanjanju i izmještanju; sprečavanju i lokaliziranju pojava parazitskih, zaraznih i uzgojnih bolesti, kontroli životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog porijekla, kontroli ispravnosti stočne hrane i vode; ukazivanje prve veterinarske pomoći oboljeloj i ranjenoj stoci; uklanjanju leševa životinja i drugog otpada animalnog porijekla i preduzimanjem drugih odgovarajućih mjera.

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla predstavlja značajnu mjeru zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara od posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Zbog toga, u cilju efikasne zaštite životinja i namirnica životinjskog porijekla, na području Kantona treba preduzeti mjere zaštite :

- Za organizaciju, usklađivanje i provođenje mjera zaštite nadležni su kantonalni organi uprave, općinske službe za poljoprivredu i stočarstvo, odnosno za veterinarsku zaštitu, u saradnji sa nadležnim štabovima civilne zaštite. Obavezu učešća imaju i privredna društva (poljoprivredna, proizvodna, prometna, trgovačka), službe zaštite i spašavanja koje su za to formirane, jedinice civilne zaštite, te građani vlasnici životinja i namirnica životinjskog porijekla.
- Procjenu ugroženosti životinja i namirnica životinjskog porijekla u vlasništvu individualnih poljoprivrednih proizvođača, kao i planove zaštite, utvrdiće mjesne zajednice na svojim područjima, uz pomoć općinskih štabova civilne zaštite i veterinarskih i drugih odgovarajućih ustanova i organizacija na tim područjima,
- Nadležni organi uprave Kantona obavezaće odgovarajuće naučne institucije i laboratorije u oblasti veterinarske djelatnosti za vršenje dijagnostičke službe i analiza kontaminiranih životinja, namirnica životinjskog porijekla i stočne hrane,
- Veterinarske stanice, poljoprivredne apoteke i druge organizacije koje se bave prometom lijekova i drugih sredstava za zaštitu stoke, obavezati da obezbijede potrebne zalihe lijekova i sredstava za zaštitu stoke i stočarskih proizvoda,
- Planom zaštite životinja posebno bi trebalo obuhvatiti ugroženost stoke i stočarskih proizvoda od RHB kontaminacije, od stočnih zaraznih, parazitskih i drugih bolesti, ugroženost namirnica životinjskog porijekla i stočne hrane, smještajne kapacitete za stoku i stočarske proizvode, mogućnost dislokacije stoke i stočarskih proizvoda, procjenu broja nastradalih i uginulih životinja,
- Planirati skup preventivnih mjera zaštite : obuku proizvođača i uzgajivača stoke za pružanje prve veterinarske pomoći nastradaloj i ugroženoj stoci, uvezivanje planova svih subjekata koji se bave uzgojem, prometom ili držanjem stoke i stočarskih proizvoda, ili vrše inspeksijski nadzor u ovoj oblasti, osposobljavanje naučnih i drugih laboratorija za vršenje dijagnostike kod oboljele stoke i analizu uzoraka namirnica životinjskog porijekla, opremljenost veterinarskih stanica potrebnom opremom, sredstvima i kadrovima da mogu izvršavati postavljene zadatke.

- Navedene kao i druge mjere zaštite i spašavanja razraditi u Planovima zaštite od prirodnih i drugih nesreća.

Asanacija terena:

Asanacija terena je mjera koja se sastoji od preduzimanja sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima u cilju sprečavanja širenja zaraze, epidemija i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvata organiziranje i provođenje sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih ljudi, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

U planovima zaštite, na osnovu procjene ugroženosti, razraditi neophodne i efikasne mjere za asanaciju terena od posljedica pojave prirodnih i drugih nesreća:

- Otkrivanje i prikupljanje leševa u roku od tri dana,
- Za identifikaciju leševa, potreban broj ekipa,
- Za prevoz leševa, potreban broj ekipa,
- Za sahranu, potreban broj ekipa sa odgovarajućom opremom,
- Za uklanjanje i ukopavanje uginule stoke, potreban broj ekipa,

Prilikom planiranja za provođenje mjera asanacije predvidjeti učesće komunalnih preduzeća, KJKP "Rad", KJKP "Pokop", KJKP "Vodovod i kanalizacija", KJKP "Park", zatim odgovarajuće zdravstvene i veterinarske organizacije, pripadnike policije i druge.

Angažovanje snaga i sredstava pomenutih organizacija treba usaglasiti putem odgovarajućih nadležnih organa uprave za pojedine oblasti.

Nadležni organi uprave za stambeno-komunalna pitanja općina i Kantona dužni su da u svojim planovima utvrde lokacije za sahranjivanje poginulih građana, kao i zakopavanje uginulih životinja, i da u okviru svoje nadležnosti obavežu predviđene organizacije u oblasti komunalnih djelatnosti na obaveze i zadatke koje u vezi sa asanacijom moraju da utvrde u svojim planovima.

Dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju u skladu sa vlastitim planovima izvode odgovarajuće ovlaštene komunalne, zdravstvene, veterinarske i druge organizacije pri čemu se angažuju inspeksijski organi, jedinice civilne zaštite za asanaciju, vatrogasne jedinice i obučeni građani.

U sklopu Plana zaštite, štabovi civilne zaštite općina, izradiće ili ažurirati planove asanacije terena, u kojima će utvrditi i usaglasiti zadatke izvršiocima pojedinih radnji u asanaciji.

Zaštita okoliša :

Zaštita okoliša je mjera koja se sastoji u sprečavanju nastanka štetnih posljedica od uništavanja i zagađivanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih uslijed:

- tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno hemijskoj, petrohemijskoj, farmaceutskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš a naročito prirodne resurse,
- ispuštanja toksičnih i štetnih hemijskih i drugih materija u okoliš iz industrijskih i termoenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u domaćinstvima,
- odlaganje komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada,
- djelovanjem vremenskih nepogoda kao što su snježne padavine, poplave, suše, klizišta i dr.

Iz svega navedenog vidi se da je prirodna sredina izložena nizu opasnosti, koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i njihovih materijalnih dobara i ova mjera predstavlja jednu od najznačajnijih mjera zaštite i spašavanja. U planu zaštite, zaštitu okoliša treba razraditi konkretno i detaljno za zadacima i obavezama svih subjekata koji učestvuju u zaštiti okoliša. Nosilac provođenja ove mjere je ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša sa nadležnim općinskim organima i štabovima civilne zaštite.

Zaštita bilja i biljnih proizvoda:

Zaštita bilja i biljnih proizvoda je mjera kojom se provodi zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda od radioaktivne, hemijske i biološke kontaminacije i svih drugih oblika zagađivanja, kao i zaraznih bolesti i štetočina.

Pod biljem i biljnim proizvodima podrazumijevaju se : povrće, voće, žitarice, ljekovito, ukrasno, krmno, stočno i druge vrste bilja i zasada, šume i šumske kulture, biljni sirovine, sjeme i gotovi proizvodi od bilja koji se koriste za ishranu i liječenje.

U planovima zaštite bilja i biljnih proizvoda treba predvidjeti učešće odgovarajućih naučnih institucija za proučavanje biljnih bolesti i štetočina, poljoprivredna preduzeća, institute, institucije za unapređenje agrotehničkih mjera, upotrebu vještačkih đubriva i zaštitu poljoprivrednih kultura.

Zamračivanje:

U cilju zaštite stanovništva i materijalnih dobara u ratu i u neposrednoj ratnoj opasnosti, vrši se zamračivanje Kantona – javne rasvjete (javnih mjesta, ulica i trgova), stambenih, privrednih i drugih objekata i saobraćajnica i saobraćajnih sredstava.

Pod zamračivanjem se podrazumijeva isključivanje svjetlosnih izvora ili zasjenjivanje svjetlosnih otvora (prozora, vrata, i drugih otvora na objektima), na takav

način da se svjetlost ne može uočiti sa spoljne strane fasade za vrijeme korištenja izvora svjetlosti.

Zamračivanje treba organizirati :

- zamračivanje javne rasvjete (javnih mjesta, ulica, trgova i dr.) vrši “Elektroprivreda” po naređenju nadležnog organa Kantona, odnosno štaba civilne zaštite,
- zamračivanje stambenih zgrada (stanova i zajedničkih prostorija) vrše vlasnici stanova i zajedničkih prostorija u stambenim zgradama, odnosno stanari u skladu sa planom zamračivanja općina,
- zamračivanje privrednih i drugih objekata vrše vlasnici, odnosno korisnici tih objekata,
- zamračivanje saobraćajnih vozila vrše vlasnici odnosno korisnici – vozači saobraćajnih vozila.

Zamračivanje se organizira na osnovu plana zamračivanja, a naređenje donosi općinski štab civilne zaštite.

Zamračivanje može biti potpuno ili djelimično.

Djelimično zamračivanje primjenjuje se onda kada nastane neposredna ratna opasnost i traje od nastanka noći do svanuća. Cilj djelimičnog zamračivanja je da što više smanji svjetlost u naseljima, industrijskim, stambenim i drugim objektima, kako oni ne bi bili uočljivi sa većih daljina i visina.

Potpuno zamračivanje obuhvata zamračivanje i onih izvora svjetlosti koji su pri djelimičnom zamračivanju dozvoljeni (orijentaciona svjetla na glavnim raskrsnicama smanjenog intenziteta, natpisi bolnica, apoteka, policije, skloništa, unutrašnja svjetla na objektima koji moraju raditi noću), odnosno gase se sva spoljna i ona unutrašnja koja se uočavaju spolja. I u ovom vidu zamračivanja, izuzimaju se one institucije koje moraju imati poseban priključak na centralni izvor energije ili vlastite agregate za proizvodnju električne energije. Planovi zamračivanja moraju biti konkretni sa jasno određenim zadacima i načinu zamračivanja pojedinih objekata.

Štabovi civilne zaštite:

Za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja na teritoriji Kantona, te za obavljanje drugih poslova u zaštiti i spašavanju, u skladu sa zakonom i drugim propisima, osnivaju se štabovi civilne zaštite, kao operativno-stručni organi.

Štabovi civilne zaštite funkcioniraju u miru samo onda kada nadležni organ proglasi da je nastalo stanje prirodne i druge nesreće, odnosno kada treba preventivno djelovati prije nastanka prirodne i druge nesreće, kao i za vrijeme vježbi civilne zaštite, a u ratu funkcioniraju stalno.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja štabovi civilne zaštite vrše sljedeće poslove :

- 1) odlučuju o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuju na ona područja koja su ugrožena;
- 2) naređuju provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuju snage i sredstva koja će te mjere provoditi;
- 3) usmjeravaju, koordiniraju i rukovode akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažiranih na zaštiti i spašavanju na svome području;
- 4) rješavaju sva pitanja koja se u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana;

Pored ovih poslova Kantonalni štab civilne zaštite vrši i sljedeće poslove:

- 1) naređuje općinskim štabovima civilne zaštite, štabovima civilne zaštite pravnih lica u kojima su ti štabovi osnovani i službama zaštite i spašavanja koje formira Vlada Kantona da učestvuju u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju na određenom području;
- 2) naređuje angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jedne općine na ugroženo područje druge općine na području Kantona.

Kao što se vidi iz nadležnosti koje su propisane Zakonom o zaštiti i spašavanju, štabovi civilne zaštite imaju najveći značaj kako u pripremama tako i u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja, pa je iz tog razloga neophodno izvršiti popunu, opremanje i obučavanje svih štabova na području Kantona

Pregled popune svih štabova (kantonalnog, općinskih, u mjesnim zajednicama i preduzećima) sastavni je dio Plana zaštite i spašavanja.

Upravne, stručne i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti Kantona vrši Kantonalna uprava civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Kantonalna uprava) kao samostalna kantonalna uprava.

Kantonalna uprava obavlja sljedeće poslove:

- organizira, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području Kantona;
- izrađuje Procjenu ugroženosti za područje Kantona;
- priprema Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Kantona;
- predlaže Plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća Kanton;
- prati stanje priprema zaštite i spašavanja i predlaže mjere za unapređenje organizacije i osposobljavanja civilne zaštite Kantona i općina;
- organizira i prati realiziranje obuke nosilaca civilne zaštite;
- organizira i koordinira provođenje mjera zaštite i spašavanja;

- predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za izvođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica iz oblasti zaštite i spašavanja;
- predlaže i poduzima mjere za popunu ljudstvom štabova, jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima;
- priprema propise u oblasti zaštite i spašavanja u nadležnosti Kantona;
- organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć službama civilne zaštite općina u vršenju poslova iz njihove nadležnosti;
- vrši inspekcijski nadzor iz oblasti zaštite i spašavanja;
- vodi propisane evidencije i vrši druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima.

Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite:

Kada Vlada Kantona proglasi stanje prirodne ili druge nesreće, aktiviraju se štabovi civilne zaštite radi rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja.

Izuzetno, štabovi civilne zaštite mogu se aktivirati i u slučaju kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne i druge nesreće. Aktiviranje štaba civilne zaštite u ovim situacijama vrši nadležna uprava civilne zaštite, odnosno služba zaštite i spašavanja općine, zavisno od područja koje je ugroženo.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja svaki štab civilne zaštite poduzima one mjere i aktivnosti za koje je ovlašten Zakonom o zaštiti i spašavanju, drugim propisima i općim aktima.

Tokom provođenja akcije zaštite i spašavanja općinski štabovi civilne zaštite dužni su provoditi odluke i naredbe Kantonalnog štaba civilne zaštite, a Kantonalni štab odluke i naredbe Federalnog štaba.

Angažiranje i upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja štabovi civilne zaštite vrše na osnovu prethodno izvršene procjene o vrsti prirodne i druge nesreće, području na kojem djeluje ta nesreća i obimu i vrsti mogućih posljedica po ljude i materijalna dobra na ugroženom području.

Jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, kao i sredstva zaštite i spašavanja upotrebljavaju se kada ljudi i materijalna dobra budu ugroženi prirodnim i drugim nesrećama, kao i za vrijeme vježbi i drugih oblika obuke.

Jedinice civilne zaštite i zaštite i spašavanja koje formiraju Kanton i općine, upotrebljavaju se na zadacima zaštite i spašavanja na području Kantona i općina koje su ih formirale, s tim da se te jedinice i službe mogu upotrijebiti i na području druge općine, odnosno području drugog kantona o čemu odlučuje nadležni štab civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Upotreba navedenih snaga i sredstava, na zadacima zaštite i spašavanja na području općine, odnosno Kantona, vrši se u skladu sa planovima zaštite općine, odnosno Kantona.

Upotreba ovih snaga i sredstava traje do momenta kada je završeno spašavanje ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara, odnosno kada se ocijeni da daljnju aktivnost na obavljanju tih poslova i zadataka mogu uspješno provoditi nadležni organi i pravna lica u okviru svoje redovne djelatnosti o čemu odlučuje nadležni štab civilne zaštite.

Odluku o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, na zadacima zaštite i spašavanja, donose štabovi civilne zaštite.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja u organima uprave i drugim tijelima vlasti i pravnim licima vrše i to :

- 1) u organu uprave i drugim organima vlasti – rukovodilac organa uprave, odnosno drugog organa vlasti putem povjerenika civilne zaštite;
- 2) u pravnom licu štab civilne zaštite ako je osnovan, odnosno direktor ili drugi organ određen općim aktom kada štab nije osnovan – putem povjerenika civilne zaštite, a ako štab nije osnovan povjerenik civilne zaštite;
- 3) u mjesnoj zajednici - štab civilne zaštite, a ako štab nije osnovan povjerenik civilne zaštite;

U užem smislu, rukovođenje je proces usmjeravanja pojedinaca, organa, organizacijskih dijelova i organizacija kao cjeline od strane organa rukovođenja radi ostvarivanja postavljenih ciljeva.

Organ rukovođenja civilnom zaštitom je Vlada Kantona, a organ koji rukovodi u sistemu civilne zaštite je Štab civilne zaštite.

U uslovima prirodnih i drugih nesreća Štab civilne zaštite je mobilisan i ostvaruje svoju funkciju. Rukovođenje unutar civilne zaštite ostvaruje se po načelu subordinacije, izdavanjem naredbi zasnovanih na planu funkcioniranja snaga civilne zaštite.

Prije izdavanja naredbi štabovi civilne zaštite provode slijedeće aktivnosti :

- U prvoj fazi štabovi prikupljaju podatke od operativnih centara civilne zaštite, i drugih dežurnih službi i vrše provjeru njihove tačnosti, selekciju, sistematizaciju i vrše procjenu stanja,
- U drugoj fazi procjenjuju mogućnosti djelovanja u skladu sa raspoloživim kadrovskim i materijalnim potencijalima. U ovoj fazi se procjenjuje obim opasnosti koji bi mogao nastati,
- U trećoj fazi donose se zaključci i naredbe o angažiranju snaga u obimu koji je primjeren nastaloj situaciji,

- U toku izvršavanja zadataka po naredbi štaba učesnici imaju obavezu da redovno i kvalitetno informišu štab o svim aktivnostima koje su u toku,
- Kontrolnu funkciju štab može ostvariti neposrednim uvidom u stanje realiziranja zadataka: usmenim kontaktom, obilascima ili stalnim prisustvom na terenu ili proučavanjem dokumenata na osnovu kojih je donesena naredba i izvještaja po naredbama sa terena,
- Za svaku aktivnost štab treba da ima eksperte, da ima službe na terenu sa stručnjacima i odgovarajućom opremom, ali i za pojedine analize, studije i prijedloge rješenja štab može angažovati kompletne naučne institucije.

Jedinice civilne zaštite:

Jedinice civilne zaštite formiraju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage radi neposrednog angažiranja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća.

Jedinice civilne zaštite formiraju se kao jedinice opće i specijalizovane namjene.

Vrste, veličina i broj jedinica civilne zaštite utvrđuje se na osnovu procjene ugroženosti po ljude i materijalna dobra koje mogu nastati od prirodnih i drugih nesreća, kao i ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolažu Kanton i općine i pravna lica koja formiraju te jedinice.

Jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene formiraju Kanton i općine, a u skladu sa vlastitim procjenama i potrebama, po pravilu, kada snage i sredstva pravnih lica i službe zaštite i spašavanja, te jedinice civilne zaštite opšte namjene, nisu dovoljne za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na području Kantona, odnosno općina.

Jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene formiraju se, pripremaju, opremaju i obučavaju radi izvršavanja složenijih i istovrsnih zadataka zaštite i spašavanja, čiji pripadnici pri vršenju tih poslova moraju imati odgovarajuće stručno znanje i koristiti odgovarajuća tehnička sredstva i opremu.

O formiranju specijalizovanih jedinica u Kantonu odlučuje Vlada Kantona na prijedlog Kantonalne uprave civilne zaštite, odnosno u općini općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Na nivou Kantona formirane su slijedeće specijalizovane jedinice :

1. ZA RHB ZAŠTITU,
2. ZA SPAŠAVANJE NA VODI I POD VODOM

Pregled popunjenosti i opremljenosti svih jedinica civilne zaštite je sastavni dio Plana zaštite koji će Kantonalna uprava izraditi poslije donošenja Programa zaštite.

Jedan od prioritenih zadataka koji proizilaze iz procjene ugroženosti je dalje organizaciono jačanje, obučavanje, osposobljavanje i materijalno opremanje specijalizovanih jedinica civilne zaštite.

Operativni centri civilne zaštite:

Radi stalnog prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale pojavom prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, obradu tih podataka i njihove distribucije nadležnim organima vlasti i pravnim licima, kao i prenošenje naredbi štaba civilne zaštite u vrijeme funkcioniranja tih štabova u skladu sa članom 149. Zakona o zaštiti i spašavanju formiraju se operativni centri civilne zaštite 112 (u daljnjem tekstu: operativni centar).

U skladu sa navedenim članom na nivou Kantona u sastavu Kantonalne uprave formiran je Kantonalni operativni centar, koji radi neprekidno 24 sata svaki dan, dok su općinski operativni centri formirani u sastavu općinskih službi civilne zaštite.

Kantonalni operativni centar i općinski operativni centri prikupljaju i obrađuju podatke o svim vidovima opasnosti, vrše uzbunjivanje i upozoravanje građana, prenose naređenja nadležnog štaba civilne zaštite, oglašavaju prestanak opasnosti te primaju, pripremaju i šalju izvještaje o preduzetim mjerama, provedenoj mobilizaciji i drugim mjerama i aktivnostima nadležnim organima vlasti, susjednim općinskim i kantonalnim operativnim centrima, kao i operativnom centru Federacije.

Treba istaći, da se operativni centri organizuju i funkcionišu u skladu sa odredbama čl. 149. do 163. Zakona o zaštiti i spašavanju, a na način predviđen Pravilnikom o organizovanju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/07 – u daljnjem tekstu Pravilnik o operativnim centrima).

U skladu sa odredbama čl. 7. do 11. Pravilnika o operativnim centrima za rad Kantonalnog operativnog centara moraju se osigurati neophodni uvjeti koji se odnose na prostor, materijalno-tehnička sredstva i opremu.

Vezano za prostor, treba reći da je u toku 2013. godine počela realizacija projekta “Adaptacije i prilagođavanja prostorija Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite u Kantonalnoj upravi civilne zaštite Kantona Sarajevo“, koji se planira završiti u toku 2014. godine. Kada se u potpunosti završi navedeni projekat, stvorit će se pretpostavke da se u naredom periodu (od 2014. do 2018. godine) realizuje projekt „Sistem za komunikacijsku i informacijsku podršku Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite u Kantonalnoj upravi civilne zaštite Kantona Sarajevo“, koji je napravljen u skladu sa projektnim rješenjem Federalne uprave civilne zaštite o tehničko-tehnološkom i organizacijskom rješenju sistema za komunikacijsku i informacijsku

podršku operativnih centara civilne zaštite, a na osnovu Zaključka Vlade Kantona, broj: 02-05-18053-13/08 od 21. 5. 2008. godine.

Posebno treba naglasiti, da će kao krajnji rezultat implementacije projekta „Sistem za komunikacijsku i informacijsku podršku Kantonalnog operativnog centra civilne zaštite u Kantonalnoj upravi civilne zaštite Kantona Sarajevo“, biti izgradnja kompletnog sistema za komunikacijsku i informacijsku podršku organa civilne zaštite (Kantonalne uprave i Kantonalnog štaba civilne zaštite) Centra 112, po modelu zemalja Evropske unije, kojim se omogućuje integracija različitih podsistema za pomoć u hitnim situacijama u integralni sistem zasnovan na sofisticiranom komunikacijskom, informatičkom i logističkom podrškom, koji će osigurati Kantonalnoj upravi i Kantonalnom štabu civilne zaštite njihovo efikasno funkcionisanje i upravljanja u slučaju pojave prirodnih i drugih nesreća.

Službe civilne zaštite:

Članom 122. Zakona o zaštiti i spašavanju predviđeno je organizovanje službi zaštite i spašavanja u privrednim društvima i drugim pravnim licima koja obavljaju djelatnost iz oblasti zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, hemijske i petrohemijske industrije i drugo prema članu 32. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Članom 123. predviđeno je da Vlada Kantona određuje pravna lica i udruženja građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na području Kantona.

Službe zaštite i spašavanja, po pravilu organizuju se u pravnim licima, čija je redovna djelatnost od neposrednog značaja za zaštitu i spašavanje.

Službe zaštite i spašavanja vrše poslove zaštite i spašavanja po pitanjima koja proizilaze iz osnovne djelatnosti pravnog lica. Te poslove služba ostvaruje provođenjem preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja.

Preventivne mjere zaštite i spašavanja službe zaštite i spašavanja ostvaruju provođenjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka u okviru njihove redovne djelatnosti, a kojima se može uticati na sprečavanje nastanka određenih pojava i opasnosti koje mogu izazvati prirodnu ili drugu nesreću i čijim štetnim djelovanjem mogu biti ugroženi životi i zdravlje ljudi i materijalnih dobara.

Operativne mjere zaštite i spašavanja, službe zaštite i spašavanja ostvaruju izvršavanjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka iz svog djelokruga, od momenta angažiranja na zaštiti i spašavanju do otklanjanja nastalih posljedica, odnosno do momenta kada se ocjeni da prestaje potreba za angažovanje tih službi.

Vlada Kantona, odnosno općinski načelnik određuju samostalne službe zaštite i spašavanja na svom području.

Aktom na osnovu člana 122. Zakona o zaštiti i spašavanju utvrđuje se naziv, sjedište, zadaci, unutrašnja organizacija i način rukovođenja službom, broj ljudi koji se angažiraju u službi i način popune, te materijalno – tehnička i finansijska sredstva potrebna za rad tih službi. Na osnovu procjene ugroženosti na nivou Kantona potrebno je organizovati sljedeće službe:

1. Služba za radiološku zaštitu formira se u laboratoriji za analizu radioaktivnosti u Veterinarskom fakultetu Sarajevo, odsjek za radiologiju i atomsku hemiju,
2. Služba za epidemiologiju, mikrobiologiju i zaštitu i unapređenje životne sredine formira se u Zavodu za javno zdravstvo Kantona Sarajevo,
3. Služba za medicinsku pomoć formira se u JU Opća bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš" Sarajevo,
4. Služba za veterinarske poslove (veterinarska služba) formira se u KJP "Veterinarska stanica" d.o.o. Sarajevo,
5. Služba za zaštitu od požara u šumama formira se u KJP za gospodarenje državnim šumama "Sarajevo šume" d.o.o. Sarajevo,
6. Služba za vodosnabdijevanje formira se u KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo,
7. Gorska služba spašavanja formira se u okviru Gorske službe spašavanja, stanice Sarajevo,
8. Služba za sječu i uklanjanje oštećenih stabala sa zelenih površina i saobraćajnica formira se u KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo,
9. Služba za smještaj ugroženog i nastradalog stanovništva i snabdijevanje formira se u Crvenom križu Kantona Sarajevo.

Federalna uprave civilne zaštite je Pravilnikom o organiziranju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06) bliže utvrdila poslove i zadatke i način rada službi zaštite i spašavanja.

Preduzeća od interesa za zaštitu i spašavanje:

Komunalna preduzeća:

Izvršavaju zadatke, u uslovima prirodne i druge nesreće, u znatno većem obimu. Vodovod i kanalizacija, toplovodi i plinovodi, stambeni fond, čistoća grada, sahrana ljudi i održavanje grobalja, su vrlo značajni. Svaki poremećaj u funkcioniranju komunalnih djelatnosti znatno pogoršava higijensko-epidemiološku situaciju na ugroženom području. Preduzeća zadužena za ove djelatnosti moraju imati planove svog organiziranja i djelovanja u svim situacijama. Štabovi civilne zaštite određuju zadatke i po potrebi planiraju dodatne snage i sredstva za obavljanje zadataka u komunalnoj službi.

Građevinska preduzeća:

Građevinska preduzeća imaju zadatak da u uslovima prirodnih i drugih nesreća svoje ljudske i materijalne potencijale podrede interesima zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih, kulturnih i drugih dobara. Građevinski zavodi, instituti, birovi, visokogradnja, niskogradnja i operativa, najpozvaniji su da u uslovima prirodnih i drugih nesreća vrše raščišćavanje ruševina, popravku privrednih i stambenih objekata, mostova i privremenih objekata, asanaciju terena.

U fazi priprema, ovim službama, štabovi civilne zaštite daju dodatne zadatke koje bi ovi subjekti realizirali u uslovima prirodne i druge nesreće. Prilikom razrade plana organiziranja i djelovanja, građevinske službe stavaljaju na raspolaganje štabu civilne zaštite sve svoje potencijale i podređuju se sistemu rukovođenja ovog organa.

Preduzeća uslužnih djelatnosti:

Ove službe u prirodnim i drugim nesrećama djeluju pojačano. Servisi, radionice mehaničarskih, bravarskih, elektro i drugih struka, gradski i prigradski, željeznički i lokalni saobraćaj, špeditorske, ugostiteljske i trgovinske usluge ostvaruju se kontinuirano. Sve ove djelatnosti planiraju nastavak svog rada u najtežim uslovima. Štabovi civilne zaštite određuju im i dodatne zadatke i rukovode njihovim radom,

Evakuaciju, prihvatanje, zbrinjavanje, ishranu, saobraćaj i uspostavu infrastrukture najuspješnije mogu izvršiti upravo ove institucije. Štab civilne zaštite, po potrebi, pruža pomoć u ljudstvu, angažiranjem jedinica civilne zaštite opće i specijalizirane namjene, te materijalnih sredstava po osnovu izvršavanja materijalnih obaveza građana i drugih pravnih subjekata.

Zdravstvene službe:

Ove službe u prirodnim i drugim nesrećama obavljaju obimne, teške i vrlo složene zadatke. Djelovanje prirodnih sila direktno se odražava na ljude, biljni i životinjski svijet. Katastrofalne nesreće širih razmjera (zemljotresi, poplave, olujni vjetrovi, požari i dr.) izazivaju teško stanje na ugroženom području. Ako se takvo stanje na vrijeme ne sanira, ono postaje žarištem pogoršanja i izvorom širenja zaraznih bolesti koje se prenose na ljudski, životinjski i biljni svijet.

Zbrinjavanje, dekontaminaciju, rehabilitaciju i opću asanaciju mogu preduzimati samo stručne institucije: bolnice, klinike, instituti, zdravstvene, veterinarske, poljoprivredne i druge službe i organi.

Štabovi civilne zaštite objedinjavaju aktivnosti svih ovih subjekata i njima rukovode. U fazi priprema i u vrijeme operativnog djelovanja potrebno je organizirano, plansko i racionalno djelovanje. Aktivnosti ovih subjekata usklađuju se međusobno, ali i sa drugim subjektima zaštite i spašavanja.

Na osnovu procjene ugroženosti preduzeća od interesa za zaštitu i spašavanje na nivou Kantona : KJKP “Rad”, KJKP “Vodovod i kanalizacija”, Sarajevogas, Toplane, Gras, Park, Pokop, Profesionalna vatrogasna brigada, Zavod za javno zdravstvo Kantona, Kantonalna veterinarska stanica, Gradjevinska preduzeća od značaja za Kanton i drugi.

Inspekcijski nadzor

Članom 191 Zakona o zaštiti i spašavanju Kantonalna uprava civilne zaštite, u okviru svoje nadležnosti, vrši poslove inspekcijskog nadzora koji se odnose na organiziranje i funkcioniranje civilne zaštite iz nadležnosti Kantona u kantonalnim organima uprave i kantonalnim upravama, općinama i pravnim licima od značaja za Kanton i općine, a koja se odnose na sljedeća pitanja :

- a) provođenje Zakona o zaštiti u pitanjima koja su u nadležnosti Kantona i pripreme kantonalnih ministarstava i drugih organa kantonalne uprave,
- b) provođenje Zakona u pitanjima koja su u nadležnosti općina i pripreme općinskih službi za upravu,
- c) pripreme u službama zaštite i spašavanja koje organizira Kanton i općina,
- d) mjere zaštite i spašavanja koje proizilaze iz plana zaštite Kantona i općina,
- e) pripreme civilne zaštite u pravnim licima od značaja za Kanton i općinu,
- f) izdvajanje i korištenje sredstava za finansiranje civilne zaštite i skloništa,
- g) obučavanje kantonalnog i općinskih štabova civilne zaštite i jedinica civilne zaštite Kantona i općina,
- h) obučavanje kantonalnih i općinskih operativnih centara,
- i) plan mobilizacije civilne zaštite u Kantonu i općinama,
- j) raspored ljudstva u civilnu zaštitu u Kantonu i općinama.

Poslove inspekcijskog nadzora vrše inspektori. Inspektor će napraviti godišnji plan inspekcijskog nadzora, kako bi značaj ove oblasti utjecao na razvoj zaštite i spašavanja na području Kantona. Inspekcijskim nadzorom, u skladu sa zakonskim propisima i ostalim aktima, biće obuhvaćeni svi subjekti od značaja za zaštitu i spašavanje kako Kantona tako i općina.

Komisije za procjenu šteta:

Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, na osnovu člana 24. tačka 4. Zakona o zaštiti i spašavanju, predviđeno je formiranje komisije za procjenu šteta (u daljnjem tekstu: Komisija). Na osnovu člana 3. Uredbe, procjena šteta vrši se radi utvrđivanja vrste i veličine šteta na materijalnim dobrima, u naturalnim i vrijednosnim pokazateljima, područja nastanka štete i vremena i uzroka nastanka štete, a određuje se prema korisnicima i vlasnicima materijalnih dobara na kojima je nastala šteta.

Pošto se na osnovu izvještaja Komisija, planira saniranje posljedica prirodne i druge nesreće, veličine gubitaka u društvenom bogatstvu i odlučivanje o pružanju pomoći nastradalom području, vrlo je važno formirati sve komisije za procjenu šteta na

području Kantona (Kantonalna i devet općinskih) u 2014. godini i treba da budu formirane, kako je predviđeno, od lica visoke stručne spreme iz oblasti građevinarstva, poljoprivrede, mašinstva, geologije i ekonomije. Takođe izrazito je važno da te Komisije budu adekvatno osposobljene za izvršavanje zadataka propisanih Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.

Planirati obuku svih komisija za provođenje zadataka predviđenih Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta.

Humanitarne organizacije i udruženja:

U oblastima u kojima su organizirane, uključuju se u sistem zaštite i spašavanja kao posebne snage. Planinari, Gorska služba spašavanja, dobrovoljne vatrogasne jedinice formirane u vatrogasnim društvima, izviđači, ekološki pokreti, sportske i druge organizacije, čine značajnu snagu sistema zaštite i spašavanja u tim oblastima. Oslovcem na kadrove i sredstva ovih asocijacija mogu se formirati vrlo respektabilne jedinice civilne zaštite specijalizirane namjene. Humanitarne domaće i strane organizacije (Merhamet, Karitas, Dobrotvor, Labenevolencija, UNHCR, Norveška narodna pomoć (NPA), i dr.) obavljaju svoje redovne djelatnosti, ali sve one imaju važno mjesto i ulogu u sistemu zaštite i spašavanja. Njihove aktivnosti na pomoći stanovništvu su od velikog značaja. Osiguranje ćebadi, šatora, odjeće, obuće, hrane, lijekova je od izuzetnog humanitarnog značaja. Evakuaciju, zbrinjavanje, prvu pomoć, asanaciju terena, zaštitu od neeksplozivnih ubojnih sredstava i druge mjere zaštite i spašavanja nije moguće realizirati bez pomoći humanitarnih organizacija.

Crveni križ – Crveni polumjesec, kao domaće i međunarodne organizacije, svojom općom namjenom, ugledom i tradicijom imaju značajnu ulogu u sistemu zaštite i spašavanja. Sa aspekta civilne zaštite one pomažu jedinicama civilne zaštite na provođenju mjera zaštite i spašavanja.

POPUNJAVANJE I MATERIJALNO OPREMANJE CIVILNE ZAŠTITE

Popunjavanje civilne zaštite:

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, obveznike civilne zaštite na dužnost u civilnu zaštitu raspoređuje nadležni organ, u skladu sa propisom Vlade Federacije o kriterijima i normativima raspoređivanja građana i materijalnih sredstava u oružane snage i druge potrebe odbrane.

Na zahtjev nadležne službe civilne zaštite općine, odnosno uprave civilne zaštite Kantona, nadležna policijska uprava će omogućiti korištenje službenih podataka o prebivalištu građana.

Pripadnici štaba i jedinica civilne zaštite, kao i pripadnici civilne zaštite koji su raspoređeni i osposobljeni za specijalne dužnosti u civilnoj zaštiti ne mogu se

raspoređivati ni na kakve druge poslove odbrane bez prethodne saglasnosti nadležne uprave civilne zaštite, odnosno službe civilne zaštite općine.

Na nivou Kantona potrebno je izvršiti popunjavanje :

1. Uprava civilne zaštite : pedeset radnika
2. Jedinica za spašavanje na vodi i pod vodom: deset pripadnika

Materijalno opremanje:

Specijalna materijalno-tehnička sredstva i drugu opremu posjeduju preduzeća i druge institucije redovne djelatnosti koje po prirodi djelatnosti kojom se bave, vrše proizvodnju, skladištenje ili promet bioloških, hemijskih, radioaktivnih ili eksplozivnih sredstava, onih koje se bave zdravstvenom ili veterinarskom zaštitom, zaštitom i spašavanjem od poplava, na vodi i pod vodom. Ova oprema prvenstveno se raspoređuje subjektima i jedinicama specijalizovane namjene za izvršavanje navedenih zadataka.

Štabovi, službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenici civilne zaštite opremaju se odgovarajućom opremom i materijalno-tehničkim sredstvima koja su neophodna za njihovu ličnu zaštitu i za izvršavanje zadataka civilne zaštite iz njihove nadležnosti.

Vrsta i količina sredstava i opreme utvrđuje se materijalnim formacijama koje utvrđuje organ koji ih organizira, u skladu sa okvirnom ličnom i materijalnom formacijom štabova, službi i jedinica, te materijalnoj formaciji povjerenika civilne zaštite koje donosi direktor Federalne uprave.

Prilikom izvršavanja zadataka civilne zaštite, pripadnici štabova, službi zaštite i spašavanja, jedinica i povjerenici civilne zaštite nose odjeću na kojoj je na vidnom mjestu istaknut znak civilne zaštite.

Na nivou Kantona u 2014. godini potrebno je opremiti :

Štab civilne zaštite ličnom zaštitnom opremom.

Specijalizovane jedinice civilne zaštite i službe civilne zaštite opremiti sredstvima i opremom prema materijalnoj formaciji.

Zajedničku vatrogasnu jedinicu Kantona Sarajevo koja je u sastavu Kantonalne uprave civilne zaštite treba opremiti sa vatrogasnim vozilima i opremom za gašenje i spašavanje.

III DOSTIGNUTI STEPEN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD POJEDINIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA I PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆESE PROVODITI

Polazeći od Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća i drugih potencijalnih opasnosti koje sa sobom nosi industrijski, tehnološki i urbani razvoj, osnovni pravci razvoja zaštite i spašavanja Kantona u narednom periodu biće usmjereni na :

- stalno ažuriranje i dograđivanje procjene ugroženosti kao i izradu i ažuriranje planova zaštite i drugih dokumenata kojima se uređuje i definiše oblast zaštite i spašavanja,
- organizaciono i kadrovsko jačanje struktura zaštite i spašavanja,
- organizovanje i osposobljavanje štabova civilne zaštite za uspješno rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja
- obučavanje, osposobljavanje i materijalno opremanje jedinica civilne zaštite,
- pripremanje i organizovanje privrednih društava i drugih pravnih lica, koja se u okviru svoje redovne djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem za izvršavanje zadataka iz oblasti zaštite i spašavanja,
- organizovano pripremanje i uključivanje društvenih organizacija (Crveni krst, vatrogasna društva, planinari, izviđači, gorani , ronionci i dr.) u sistem civilne zaštite i utvrđivanje njihovih zadataka u zaštiti i spašavanju,
- plansku razradu mjera zaštite i spašavanja na način koji će obezbjediti da se nosiocima realizacije pojedinih zadataka (civilnoj zaštiti, organima uprave, službama zaštite i spašavanja i drugim organizacijama) konkretizuju zadaci, mjere i postupci na njihovom planiranju, organizovanju i sprovođenju,
- afirmisanje i propagiranje sistema zaštite i spašavanja kroz organizovanje prigodnih manifestacija, organizovanje izložbi, štampanje brošura, plakata, letaka i slično),
- pripremanje, organizovanje i izvođenje praktičnih vježbi u cilju daljeg osposobljavanja pripadnika civilne zaštite za izvršavanje zadataka iz oblasti zaštite i spašavanja,
- obučavanje komandnog kadra jedinica civilne zaštite i članova štabova civilne zaštite,
- pripremanje i organizovanje naučnih institucija sa područja Kantona iz oblasti zaštite i spašavanja,
- na planskom usmjeravanju i koordinaciji štabova, kantonalne uprave i općinskih službi civilne zaštite kojima se obezbjeđuje jedinstvo sistema civilne zaštite,
- racionalno i namjensko korištenje sredstava koja se izdvajaju za potrebe zaštite i spašavanja,
- održavanje materijalno-tehničkih sredstava i opreme u ispravnom i mobilnom stanju i njihovo adekvatno uskladištenje i čuvanje,
- sadržajnije i kvalitetnije informisanje o razvoju sistema zaštite i spašavanja na području Kantona,

Procjenom ugroženosti područja Kantona od prirodnih i drugih nesreća definirane su najveće opasnosti. U 2014.godini provodiće se slijedeće preventivne mjere zaštite:

Prirodne nesreće:

Zemljotres:

Procjenom ugroženosti definirano je da teritorija Kantona spada u seizmički aktivnu zonu i da se nalazi u zoni trusnosti od 7⁰ MCS (po Merkaliju).Na osnovu instrumentalnih podataka (kataloga), procijenjeno je da se u narednih 50 godina na području Kantona mogu očekivati zemljotresi maksimalnog intenziteta do 7⁰ MCS koji mogu izazvati materijalna oštećenja na građevinskim objektima uglavnom bez ljudskih žrtava. Međutim, s obzirom da u našem najbližem susjedstvu postoje područja izložena pojavama zemljotresa i jačeg intenziteta, kao i pojava zemljotresa gdje se još od davne prošlosti nisu dagađala, ne treba isključiti mogućnost, na području Kantona, pojave zemljotresa i većeg intenziteta od procijenjenog, a pojave takvih zemljotresa izazvale bi veće materijalne štete (havarije na gasnom sistemu, elektrodistributivnoj, vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, saobraćajnoj infrastrukturi, pojave klizišta i dr.) i moguće ljudske žrtve.

Na osnovu Procjene ugroženosti u narednom periodu potrebno je provesti preventivne mjere zaštite i izvršiti pripreme svih subjekata zaduženih za provođenje mjera zaštite i spašavanja od zemljotresa.

r.b.	Zadaci	Izvršioци	Rokovi
1.	Provođenje propisa i standarda prilikom projektovanja i izgradnje objekata	Zavod za planiranje razvoja Kantona, zavod za izgradnju Kantona, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona	Stalni zadatak
2.	Izrada generalnih urbanističkih planova	“	Stalni zadatak
3.	Plan zbrinjavanja ugroženog stanovništava	Štabovi civilne zaštite	2014.god.
4.	Planirati popunjavanje, opremanje, obučavanje svih struktura koje učestvuju u provođenju mjera zaštite i spašavanja	Štabovi civilne zaštite	2014.godina

Odronjavanje, klizanje i slijeganje tla:

Procjenom ugroženosti definirano je da će do pokretanja postojećih i pojave novih klizišta dolaziti i u narednom periodu i predložene su preventivne mjere kako bi se posljedice aktivnosti i nestabilnosti tla ublažile.

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Registracija svih klizišta	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona, Zavod za izgradnju Kantona, Kantonalna uprava CZ i službe civilne zaštite opština	2014.god.
2.	Utvrđiti razmjere, prioritete sanacije, predložiti sanacione mjere	“	2014.god.
3.	Izraditi plan sanacije klizišta	“	2014.god.
4.	Izvršiti sanaciju klizišta na osnovu plana i prioriteta	“	Stalni zadatak

Visoki snijeg i snježni nanosi:

Kao posljedica klimatsko-meteoroloških karakteristika Kantona dolazi do pojave obilnih snježnih padavina koje, u zavisnosti od intenziteta, prouzrokuju različite probleme u odvijanju vitalnih kantonalnih funkcija i uzrokuju materijalne štete.

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan čišćenja snijega	Ministarstvo prometa i komunikacija	2014.god.
2.	Upoznati građane, privredna društva, pravna lica o obavezama iz Zakona o komunalnoj čistoći	Sredstva informiranja, komunalna inspekcija	2014.god.
3.	Opremati sve subjekte koji učestvuju u provođenju mjera zaštite i spašavanja na nivou Kantona	Nadležna ministarstva Kantona, KJK preduzeća, Kantonalna uprava CZ i dr.	Stalni zadatak

Poplave:

Procjenom ugroženosti definirano je da će i u narednom periodu dolaziti do pljavljenja određenih područja Kantona pa je stoga potrebno provesti preventivne mjere zaštite kako bi se posljedice ublažile a neka ugrožena područja trajno zaštitila

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Sagledati stanje na ugroženim područjima	Štabovi civilne zaštite Kantona i općina i nadležna vodoprivredna preduzeća	2014.god.
2.	Izraditi plan sanacije korita i slivnih područja vodotoka	Ministarstvo privrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona, nadležna	2014.god.

		vodoprivredna preduzeća, nadležni općinski organi, štabovi civilne zaštite kantona i općina	
3.	Na osnovu plana izvršiti sanaciju	“	2014.-2018.god.

Pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti:

Prema statističim podacima, masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti, na području Kantona, nisu registrovane duži vremenski period, međutim zbog različitih pojava širom svijeta i u našem najbližem susjedstvu, a koje su definirane Procjenom ugroženosti, u cilju sprečavanja nastajanja, neophodno je organizirati zaštitu od posljedica ovih pojava.

Epidemije, zarazne bolesti ljudi :

R.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan provođenja mjera zaštite područja Kantona od epidemija	Ministarstvo zdravstva, štabovi civilne zaštite	2014.god.
2.	Vršiti redovno praćenje kretanja zaraznih bolesti	Ministarstvo zdravstva, nadležne zdravstvene ustanove	Stalni zadatak

Epizootije, zarazne bolesti životinja :

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan provođenja mjera zaštite od epizootija	Veterinarske službe Kantona, štabovi civilne zaštite	2014.

Biljne bolesti :

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan provođenja mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda	Ministarstvo privrede, vodoprivrede i šumarstva Kantona Poljoprivredni fakultet, štabovi civilne zaštite	2014.god.

Veliki požari :

Iako u dužem vremenskom periodu nije dolazilo do pojave velikih požara, mjera zaštite i spašavanja od požara moraju se planirati i organizirati jedinstveno za područje Kantona.

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan zaštite od požara područja Kantona	Kantonalna uprava civilne zaštite	2014. god.
2.	Opremiti sve strukture zadužene za provođenje mjera zaštite od požara	Nadležni kantonalni i općinski organi uprave, štabovi civilne zaštite	2014.-2018. godina

Eksplozije i ekspanzije gasova i opasnih materija :

Procjenom ugroženosti definirana je mogućnost pojave opasnosti od eksplozija i ekspanzija gasova i opasnih materija.

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izraditi plan zaštite od eksplozija i ekspanzija gasova i opasnih materija	Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša, JKKP "Sarajevogas", štabovi civilne zaštite	2014.

Radioaktivno i drugo zagađivanje zraka, vode i tla :

Procjenom ugroženosti definirani su uzroci koji mogu dovesti do radiaktivnog i drugog zagađivanja zraka, vode i tla pa je u cilju zaštite potrebno :

r.b.	Zadaci	Izvršioci	Rokovi
1.	Izvršiti deminiranje TRZ Hadžići	Federalna uprava civilne zaštite	Prema planu uprave
2.	Ukloniti ostatke municije sa osiromašenim uranijumom	Federalna uprava civilne zaštite	Prema planu uprave
3.	Izvršiti dekontaminaciju u Žunovnici Hadžići	Federalna uprava civilne zaštite	Prema planu uprave
4.	Redovno praćenje parametara radioaktivnosti	Jedinice za RHB zaštitu	Stalni zadatak

Minskoeksplozivna (MES) i neeksplozivna ubojna sredstva (NUS)

Procjenom ugroženosti definirano je postojanje minskih polja na linijama razdvajanja, kao i veliki broj neeksplozivnih ubojnih sredstava na raznim lokalitetima Kantona.

Deminerske firme i Menadžment tim Federalne uprave civilne zaštite prema svojim planovima, uz koordinaciju Kantonalne uprave, u narednom periodu vršiće ispitivanje i deminiranje preostalih 113.350.000 m² površina pod minama.

Specijalizovan jedinica za zaštitu od neeksplozivnih sredstava (NUS) u saradnji sa policijskim stanicama, općinskim službama civilne zaštite vršice prikupljanje i uništavanje NUS-a.

IV OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZOVANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, ODNOSNO SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

U izgradnji i razvoju sistema zaštite i spašavanja, u posljednjih desetak godina, uloženo je dosta truda i postignuti su određeni rezultati, kako na planu normativno-pravne dogradnje ovog sistema, tako i u pogledu organizacionog razrješavanja bitnih pitanja koja se odnose na njegove konstitutivne elemente i njegovo omasovljenje, tehničko i stručno osposobljavanje za sve funkcije zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara od svih oblika ugrožavanja. Pri tome se polazilo od činjenice da se samo društvo u cjelini može efikasno suprotstaviti raznim vrstama stihija i pojava, spriječiti, umanjiti ili potpuno otkloniti posljedice prirodnih i drugih nesreća, samo ako se pripremi i ovim opasnostima organizovano suprotstavi.

Imajući u vidu činjenicu da sistem zaštite i spašavanja, u današnje vrijeme ima značajno mjesto po svojoj ulozi, namjeni i zadacima u svim modernim društvenim zajednicama, prvenstveno zbog svog masovnog organizovanja, pripremanja i učešća radnih ljudi i građana, mjesnih zajednica i općina u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, svi nosioci planiranja treba da ispoljavaju opštedruštveni interes u pravcu što skladnijeg razvoja, jačanja i opremanja sistema zaštite i spašavanja, odnosno da sve aktivnosti na ovim poslovima postanu sastavnim dijelom njihovih redovnih aktivnosti i djelovanja.

Međutim, i razvoj sistema zaštite i spašavanja kao što je bio slučaj i sa drugim opštedruštvenim aktivnostima, pratile su teškoće i slabosti izazvane proteklom ratnim dešavanjima, a u nekim sredinama bilo je i još uvijek je prisutno neshvatanje potrebe za njegovim organizovanjem i pripremanjem, pa čak i potcjenjivanje njegovog značaja i uloge, što je u praksi vodilo njegovom zatvaranju i odvajanju od radnih ljudi i stanovništva. Takođe, bilo je i shvatanja da se poslovima i zadacima zaštite i spašavanja moraju baviti samo stručni organi civilne zaštite, odnosno da akcije zaštite i spašavanja treba da budu isključivo briga samo profesionalno organizovanih snaga a ne i masovnije angažovanje stanovništva i ukupne društvene zajednice. S druge strane, brojna rješenja zaštite i spašavanja kod nas danas su prevaziđena u normativno-zakonskim i podzakonskim dokumentima posebno sa aspekta upotrebe civilne zaštite na zaštiti i spašavanju od posljedica prirodnih i drugih nesreća.

I u narednom periodu realno je očekivati još intenzivniji industrijski i tehnološki razvoj, što će istovremeno sa naglim klimatskim promjenama prouzrokovati brojne opasnosti koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra, životnu sredinu i dovesti do brojnih ekoloških i drugih problema što je definisano Procjenom ugroženosti.

Sve to ukazuje na to da će opasnosti koje u miru mogu ugroziti ljude i materijalna dobra biti sve prisutnije i po potencionalnim opasnostima sve veće, što zahtijeva još veći stepen osposobljenosti sistema zaštite i spašavanja za funkcionisanje u mirnodopskim uslovima nego što je to bilo do sada. Treba takođe istaći, da će stepen mogućih ratnih razaranja, ukoliko bi došlo do bilo koje vrste rata, na osnovu iskustava iz agresije na Bosnu i Hercegovinu (1992-1995), biti znatno uvećan, kako po mogućnostima razaranja, tako i po vrstama i oblicima mogućih posljedica. Takvi zahtjevi nameću potrebu da se sistem zaštite i spašavanja modernizuje i osposobi za uspješno djelovanje i u najsloženijim uslovima.

Navedene procjene zahtjevaju da se sistem zaštite i spašavanja mora razvijati u pravcu jedinstvenog preventivnog djelovanja prvenstveno radi sprečavanja mogućih opasnosti, kao i efikasna organizacija za brzo i uspješno djelovanje ako dođe do pojave ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara. Takođe, u narednom periodu ovaj sistem treba razvijati tako da on svojom organizacijom i funkcionisanjem objedinjava sve snage i sredstva koje će, po jedinstvenom programu i planu djelovati kako na preventivnoj, tako i na operativnoj zaštiti i spašavanju. U tom cilju u sistem zaštite i spašavanja moraju se maksimalno uključiti, pored posebno specijalizovanih snaga civilne zaštite, snage i sredstva redovnih službi i djelatnosti, naučno-stručne institucije, organi uprave i društvene organizacije, ekološki i drugi pokreti koji se bave zaštitom životne sredine, kao i sve druge organizacije koje svojim djelovanjem mogu doprinijeti zaštiti i spašavanju od svih vrsta opasnosti.

S tim u vezi, osnovni težišni ciljevi u narednom periodu u osposobljavanju i razvoju zaštite i spašavanja treba da budu :

- sistem zaštite i spašavanja treba organizovati i osposobiti tako da može efikasno i jedinstveno da djeluje u svim situacijama na cijelom području Kantona,
- u funkcionalnom pogledu ovaj sistem treba da obezbjedi pored specijalizovanih snaga civilne zaštite i sve druge snage, organizacije i institucije koje se bave zaštitom i spašavanjem, zaštitom od raznih akcidenata i drugih opasnosti,
- razvoju i unapređenju organizovanja mjera zaštite i spašavanja, unapređenju životne sredine treba posvetiti posebnu pažnju U tom cilju, u razvoju i unapređenju mjera zaštite i spašavanja treba uključiti, pored civilne zaštite, i sve organe i institucije koje se bave prostornim i urbanističkim planiranjem, zaštitom čovjekove okoline i nadležne organe uprave i dr. kako bi se prvenstveno obezbjedile efikasne preventivne mjere zaštite,
- u narednom periodu, posebnu pažnju treba posvetiti još kvalitetnijoj popuni štabova i jedinica civilne zaštite mlađim, stručno i zdravstveno sposobnim kadrovima,
- broj jedinica civilne zaštite treba organizovati prvenstveno u pravcu obezbjeđenja kvaliteta njihove popune, opremljenosti, i efikasnosti u izvršavanju zadataka. Pored jedinica civilne zaštite u sistem zaštite i spašavanja treba više nego do sada uključiti redovne službe i djelatnosti,

stručne i naučne institucije, i na taj način povećati ukupnu snagu i efikasnost sistema,

- obezbjediti znatno veći stepen obučenosti i uvježbanosti štabova i jedinica civilne zaštite i drugih učesnika u zaštiti i spašavanju za njihovo djelovanje u svim situacijama. Radi toga, treba donijeti savremene programe i planove obučavanja i obezbjediti njihovo dosljedno sprovođenje,
- obezbjediti veći stepen razmjene iskustava u cilju unapređenja organizacije zaštite i spašavanja sa zemljama iz susjedstva i šire,
- posebnu pažnju treba posvetiti unapređenju funkcija rukovođenja u sistemu zaštite, kvalitetnom popunom štabova i njihovim osposobljavanju na svim nivoima na kojima oni djeluju, i učiniti ih još odgovornijim za razvoj i izgradnju sistema zaštite i spašavanja,
- izgraditi sigurnije i trajnije izvore finansiranja razvoja i izgradnje civilne zaštite nego što je to do sada bio slučaj,
- ličnoj i uzajamnoj zaštiti (samozaštiti) posvetiti još veću pažnju, i u tom cilju sve zaposlene radnike obezbjediti odgovarajućim sredstvima i opremom za brzo i efikasno djelovanje, što u osnovi treba da predstavlja primarnu zaštitu društva u cjelini, odnosno stambene zgrade potrebnom opremom za kolektivnu zaštitu,
- jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene treba osposobiti za efikasno i brzo djelovanje na ugroženim područjima. To bi trebalo da budu jedinice popunjene sa sposobnim mlađim i specijalizovanim ljudstvom i odgovarajućim sredstvima i opremom za specijalne i najsloženije zadatke zaštite i spašavanja. U osnovi, te jedinice treba da predstavljaju glavnu snagu odgovarajućih štabova civilne zaštite na području Kantona za brze intervencije na cijelom području,
- u daljem razvoju zaštite i spašavanja učiniti odgovornijim resorne organe na području Kantona (zdravstva, veterinarstva, građevinarstva, saobraćaja i veza, nauke i obrazovanja i dr.) za unapređenje zaštite i spašavanja u oblasti svojih djelatnosti,
- naučno-istraživački rad i rezultate istog prilagoditi i iskoristiti u daljem razvoju funkcije zaštite i spašavanja,
- razvoj informacionog sistema, bez koga ne može efikasno funkcionirati sistem zaštite i spašavanja, razvijati na jedinstvenim osnovama, a centre obavještavanja opremiti i osposobiti za automatsku obradu podataka i analizu i pripremu informacija nadležnim organima za donošenje odluka u akcijama zaštite i spašavanja,
- preciznije definisati društvena opredjeljenja o politici razvoja, mjesta i uloge civilne zaštite na svim nivoima njenog organizivanja,
- pri rješavanju pitanja civilne zaštite, ubuduće, moraju se uzeti u obzir i najnovije tendencije u zemljama Evrope, a takođe usklađivanje sa odredbama Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije, razvijati je kao nadpolitičku humanitarnu organizaciju, kao komponentu civilnog društva.

Prava i dužnosti Kantona u oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća:

Na osnovu člana 27. Zakona o zaštiti i spašavanju Kantona ima slijedeće nadležnosti :

- 1) razmatra stanje priprema za zaštitu i spašavanje i donosi mjere za organiziranje, razvoj i jačanje civilne zaštite,
- 2) donosi program zaštite od prirodnih i drugih nesreća,
- 3) donosi propise o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite u skladu sa Zakonom,
- 4) organizira službu osmatranja i uzbunjivanja, u skladu sa zakonom i osigurava njeno funkcioniranje,
- 5) uređuje pitanja finansiranja zaštite i spašavanja iz nadležnosti Kantona,
- 6) donosi akte o osnivanju kantonalnog štaba civilne zaštite, postavljanju komandanta i načelnika štaba i određivanju funkcija u kantonalnim ministarstvima, kantonalnoj upravi civilne zaštite i drugim tijelima kantonalne uprave – čiji su nosioci po polažaju članovi kantonalnog štaba civilne zaštite,
- 7) donosi plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća u Kantonu,
- 8) na prijedlog kantonalnog štaba civilne zaštite proglašava stanje prirodne i druge nesreće na području Kantona i naređuje upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica sa područja Kantona na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra,
- 9) vrši i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Propisom Kantona – Zakonom o nadležnostima organa vlasti Kantona Sarajevo u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 39/08 i 19/11) utvrđene su nadležnosti kantonalnih organa vlasti u izvršavanju poslova u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Skupština Kantona:

U 2014. godini na prijedlog Vlade Kantona, Skupština Kantona donosi Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Na prijedlog Vlade Kantona, Skupština Kantona donosi Plan zaštite od požara Kantona Sarajevo.

Vlada Kantona

U 2014. godini Vlada Kantona:

1. Razmatra Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i predlaže Skupštini Kantona usvajanje;

2. Razmatra Plan zaštite od požara Kantona Sarajevo i predlaže Skupštini Kantona usvajanje.

Kantonalna ministarstva u 2014. godini za potrebe izrade Plana zaštite područja Kantona od prirodnih i drugih nesreća treba da izvrše potrebne zadatke:

Ministarstvo saobraćaja :

1. Izrada Plana čišćenja snijega;
2. Informacija o dosadašnjim iskustvima odvijanja saobraćaja i preduzetim mjerama prilikom pojave prirodnih nesreća;
3. Informacija o vrsti, dužini i stanju saobraćajnica na području Kantona.

Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša :

1. Plan zaštite okoliša i sprečavanja nastanka štetnih posljedica od uništavanja i zagađivanja okoliša;
2. Učešće u izradi plana zaštite područja Kantona ugroženih poplavama;
3. Učešće u registracija svih klizišta i izrada plana sanacije klizišta;
4. Učešće u izradi plana sanacije klizišta prema prioritetima.

Ministarstvo privrede (Kantonalna uprava za šumarstvo, odjeljenje za poljoprivredno-stručne poslove):

1. Plan zaštite šuma na području Kantona;
2. Plan zaštite bilja i biljnih proizvoda od prirodnih i drugih nesreća.

Ministarstvo finansija :

1. Obezbjedivanje finansijskih sredstava za finansiranje zaštite i spašavanja.

Ministarstvo zdravstva :

1. Plan učešća zdravstva u provođenju mjera zaštite i spašavanja prilikom pojave prirodnih i drugih nesreća;
2. Plan zaštite od pojave zaraznih bolesti ljudi.

Ministarstvo obrazovanja nauke i informisanja:

1. Plan obrazovanja učenika i studenata iz oblasti zaštite i spašavanja;
2. Plan informiranja stanovništva prilikom pojave prirodnih i drugih nesreća.

Ministarstvo kulture i sporta :

1. Plan učešća sportskih organizacija u provođenju mjera zaštite od prirodnih i drugih nesreća;

2. Plan zaštite kulturno-istorijskih objekata od prirodnih i drugih nesreća.

Ministarstvo stambenih poslova :

1. Informacija o stambenim i javnim zgradama, broju i starosnoj strukturi objekata, firmama koje održavaju stambeni fond.

Ministarstvo unutrašnjih poslova :

1. Plan učešća policije u provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Zavod za informatiku i statistiku Kantona:

1. Izrada statističkih podataka potrebnih za izradu Plana zaštite od prirodnih i drugih nesreća.

Zavod za izgradnju Kantona:

1. Plan sanacije klizišta prema prioritetima,
2. Izvršiti sanaciju klizišta na osnovu plana i prioriteta.

SMJERNICE ZA ORGANIZIRANJE SNAGA I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Sistem snaga i sredstava zaštite i spašavanja treba da se organizira u svim životnim i radnim sredinama. Vrsta i broj snaga i sredstava, organizacija zaštite, provođenje mjera zaštite i spašavanja, broj organa i službi redovnih djelatnosti koji se uključuju u sistem planira se na osnovu procjene ugroženosti, privredne razvijenosti i ukupne ekonomske mogućnosti Kantona.

U planiranju organizacije snaga i sredstva najodgovornije su općinski štabovi civilne zaštite, koji za svoje područje, trebaju na osnovu vlastite procjene izvršiti funkcionalnu i efikasnu organizaciju sistema zaštite i spašavanja.

Prilikom organizacije snaga i sredstava zaštite i spašavanja treba se pridržavati određenih načela :

1. Da se u sistem uključe građani (provođenje mjera samozaštite i mjera zaštite i spašavanja);
3. Da se organiziraju snage civilne zaštite (štabovi, jedinice, povjerenici) u svim životnim i radnim sredinama;
4. Da se osigura popunjenost, opremljenost i obučenost planiranih struktura,
5. Da se službe zaštite i spašavanja organiziraju i osposobe kao okosnica sistema;

6. Da se uspostavi takav sistem koji se može lako prilagoditi potrebama zaštite i spašavanja u svakoj konkretnoj situaciji.

V OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJA,

Izrada programa obučavanja i osposobljavanja pripadnika civilne zaštite i stanovništva ima za cilj da se štabovi, uprave, službe, jedinice, komandiri i povjerenici civilne zaštite osposobe za optimalno provođenje mjera zaštite i spašavanja, rukovanje materijalno-tehničkim sredstvima i opremom.

Da bi se ovi i drugi posebni ciljevi, koji se postavljaju nastavnim planovima i programima obuke uspješno realizirali, neophodno je odrediti zadatke, sadržaje i organizaciju izvođenja obuke svih struktura koje učestvuju u planiranju, rukovođenju i provođenju mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Jedinice civilne zaštite po vrstama i specijalnostima treba stručno obučiti za izvršavanje zadataka iz okvira dotične specijalnosti, kao što je ukazivanje prve medicinske pomoći, gašenje požara, spašavanje iz ruševina, dekontaminacija i dr.

Stanovništvo treba obučiti za sprovođenje mjera lične i uzajamne zaštite kao i učešće u provođenju pojedinih mjera zaštite od prirodnih i drugih nesreća koje ih na njihovom mjestu stanovanja i rada ugrožavaju.

Nastavni planovi treba da sadržavaju:

1. Za stanovništvo teme plana obučavanja :
 - a) Zadaci povjerenika civilne zaštite i ostvarivanje saradnje sa stanovništvom, organima mjesnih zajednica i preduzećima;
 - b) Organizacija otklanjanja posljedica prirodne i druge nesreće i zadaci stanovništva u realizaciji tih zadataka;
 - c) Primjena zaštitnih sredstava i opreme i način pružanja prve medicinske pomoći.
2. Zajedničke teme za štabove, jedinice i povjerenike civilne zaštite :
 - a) Savremena tehnologija i zaštita životne sredine;
 - b) Potrebe i pravci daljeg razvoja sistema zaštite i spašavanja.
3. Štabovi civilne zaštite :
 - a) Organizacija rukovođenja na otklanjanju posljedica prirodnih i drugih nesreća – praktičan rad;
 - b) Procjenjivanje potreba za preduzimanje mjera zaštite i spasavanja u konkretnoj situaciji – praktičan rad;

- c) Jedinice civilne zaštite opšte namjene;
- d) Uvježbavanje radnji i postupaka u okviru pojedinih mjera zaštite i spašavanja – praktičan rad;
- e) Zajedničke teme za specijalizovane jedinice civilne zaštite :
 - Mobilizacija jedinica i organizovanje izvršavanja zadataka:
- f) Posebne teme za specijalizovane jedinice civilne zaštite;

Jedinice za spašavanje iz ruševina :

- g) Raščišćavanje ruševina i prilaz i izvlačenje nastradalih – praktičan rad;

Jedinice za spašavanje na vodi :

- h) Postupci prilikom spašavanja ugroženog stanovništva i materijalnih dobara u uslovima pojave poplava- praktičan rad;

Jedinice RHB zaštite :

- i) Dekontaminacija ljudi i materijalnih dobara u uslovima RHB kontaminacije – praktičan rad;

Jedinice za zaštitu i spašavanje od požara :

- j) Procjena ugroženosti od požara određenih područja i objekata i utvrđivanje i utvrđivanje potrebnih snaga i sredstava za gašenje požara - praktičan rad;

Jedinice prve medicinske pomoći :

- k) Organizacija provođenja mjera prve medicinske pomoći;

Jedinice za asanaciju terena :

- l) Cilj i značaj asanacije terena;
- m) Praktičan rad na provođenju mjera asanacije terena.

U osnovnom obrazovanju obavezno se obrađuju osnovna znanja o opasnostima od prirodnih i drugih nesreća i načinu zaštite od nesreća.

U srednjem i visokom obrazovanju obavezno se izučavaju znanja i vještine o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća

VI SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Na osnovu pojava raznih opasnosti po ljude i materijalna dobra (zaraznih bolesti ljudi i životinja, globalnog zagrijavanja i promjene klime, akcidentnih pojava i dr.), a u cilju preventivnog djelovanja i otklanjanja posljedice, u narednom periodu potrebno je brže i šire uključivanje nauke u

sadržaje i zadatke iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, srazmjerno stepenu razvoja moderne nauke, tehnologije i proizvodnje, a što se prije svega odnosi na visokoškolske ustanove, institute, zavode i službe koji se u okviru svojih redovnih djelatnosti bave ovom problematikom, kako bi strukture zadužene za organiziranje mjera zaštite i spašavanja, mogle rezultate njihovih saznanja i dostignuća ugraditi u planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

U službama civilne zaštite trebalo bi opremiti stručne biblioteke sa određenim fondom stručne literature i propisa i osigurati uslove za njeno korištenje.

Štabovi civilne zaštite trebali bi imati jedinstven stručni časopis o aktuelnim problemima zaštite i spašavanja, sa teoretskim i praktičnim programskim sadržajima koji bi se temeljili na principu realnosti pojave prirodnih i drugih nesreća.

Neophodno poticati stručne osobe koje se bave teorijom i praksom da pišu o aktuelnim problemima i saznanjima iz oblasti zaštite i spašavanja.

VII PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA

Na osnovu člana 179. Zakona o zaštiti i spašavanju, zaštita od prirodnih i drugih nesreća finansira se iz:

1. budžeta Kantona i općina,
2. sredstava pravnih lica,
3. osiguranja,
4. dobrovoljnih priloga,
5. međunarodne pomoći,
6. drugih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonom.

Članom 180. Zakona o zaštiti i spašavanju propisano je da su sva privredna društva i građani koja obavljaju samostalnu djelatnost dužni plaćati posebanu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5 % od osnovice koju čine isplaćene neto plaće zaposlenika u radnom odnosu i svih lica angažiranih po ugovoru o vršenju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu. Ovim sredstvima na nivou Kantona finansiraju se isključivo poslovi iz člana 183. tačke 2. do 6.

Članom 137. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu predviđeno je da su društva za osiguranje i druga pravna lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i

fizičkih lica, dužna izdvajati finansijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja, koja se odnosi na osiguranje motornih vozila.

Na osnovu člana 183. Zakona o zaštiti i spašavanju u Budžetu Kantona osiguravaju se potrebna sredstva za finansiranje:

- 1) opremanje, obučavanje i rad uprave civilne zaštite Kantona;
- 2) pripremanje, opremanje, finansiranje i obuku kantonalnog štaba, službi zaštite i spašavanja, operativnog centra, centra za obuku i jedinica civilne zaštite koje organizira kanton, kao i troškove koji nastaju tokom njihovog učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja po naređenju kantonalnog štaba civilne zaštite;
- 3) opremanje i osposobljavanje privrednih društava i drugih pravnih lica u dijelu kada postavljene zadatke tim društvima nadilaze njihove materijalne mogućnosti;
- 4) izgradnju i održavanje javnih skloništa;
- 5) saniranje dijela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom, u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima;
- 6) istraživačke i razvojne projekte od značaja za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- 7) obuka stanovništva;
- 8) prema potrebi, pružanje finansijske podrške općinama u ostvarivanju njihovih zadataka zaštite i spašavanja, a naročito za opremanje i obuku općinskih štabova civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja, jedinica civilne zaštite, operativnih centara civilne zaštite, pomoć u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća i udruživanje sredstava posebne naknade sa općinama, kantonima i Federacijom u zajedničkim projektima razvoja sistema zaštite i spašavanja;
- 9) druge potrebe zaštite i spašavanja, u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Također, članom 183. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju određeno je, da Kanton može dio sredstava iz člana 180. stav 4. navedenog Zakona koja pripadaju Kantonu, izuzetno, kao interventnu mjeru koristiti za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uslovom da je dio sredstava za te namjene obezbijeđen u Budžetu Kantona i ako su preventivne mjere utvrđene u Programu razvoja i godišnjem planu realizacije tog programa s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u toku budžetske godine.

Ovim Programom planiraće se finansiranje za 2014. godinu, a za svaku godinu će se praviti godišnji Plan utroška sredstava na osnovu ostvarenih zadataka iz prethodne i na osnovu procjene priliva sredstava za tu godinu.

Prema Nacrtu Budžeta na osnovu posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, predviđeno je će se prikupiti namjenskih sredstava za zaštitu i spašavanje u iznosu od 2.020.000,00 KM, a sredstva za vatrogastvo iznose 179.100,00

KM. Prenesena tj. razgraničena sredstva posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iz predhodne godine iznose 2.662.049,68 KM, a prenesena sredstva za vatrogastvo iznose 127.763,22 KM. Ukupna namjenska sredstva za 2014. godinu iznose 4.988.912,8 KM.

Sredstva na osnovu posebnog poreza će se koristiti u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju, planom utroška sredstava za svaku godinu i ukupno ostvarenim Budžetom po ovom osnovu.

Iz ovih sredstava u 2014. godini finansirat će se:

Tačka 1.:

1. opremanje, obučavanje i rad uprave civilne zaštite, a prvenstveno profesionalne vatrogasne jedinice

Tačka 2.:

1. opremanje i obuka štaba CZ Kantona Sarajevo
2. službe zaštite i spašavanja
3. kantonalne specijalizovane jedinice (obuka i opremanje)
4. opremanje Kantonalnog operativnog centra
5. troškovi koji nastaju tokom učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja po naređenju kantonalnog štaba civilne zaštite

Tačka 3.:

1. opremanje i osposobljavanje privrednih društava i drugih pravnih lica u dijelu kada postavljeni zadaci tim društvima nadilaze njihove materijalne mogućnosti

Tačka 5.:

1. saniranje djela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom u skladu sa materijalnim mogućnostima

Tačka 6. :

1. istraživački i razvojni projekti (izrada planova zaštite od prirodnih i drugih nesreća), naučno istraživački i razvojni projekti iz oblasti zaštite i spašavanje.

Tačka 9.:

1. saniranje korita rijeka
2. saniranje klizišta

Zbog toga što je Profesionalna vatrogasna brigada 2013. godine prešla u sastav Kantonalne uprave civilne zaštite poseban akcenat će se u 2014. godini dati na

opremanje iste, tako da će se za te namjene planirati 1.500.000 KM, od čega će se nabaviti sljedeće:

- Vatrogasno vozilo za gašenje šumskih požara;
- Navalno vatrogasno vozilo;
- Vatrogasna zglobna platforma;
- Vatrogasne intervencijske uniforme za sve pripadnike PVB;
- Vatrogasne intervencijske čizme za sve pripadnike PVB;
- Dio nedostajuće vatrogasne opreme.

ZAKLJUČCI IZ PROGRAMA:

Program zaštite nije mogao predvidjeti sve one zadatke koje će situacija i specifičnosti nalagati u organizaciji i provođenju mjera, prije svega zbog toga što nisu donešeni svi propisi na višem, federalnom nivou, a obaveza Kantona je da svi propisi, programi i planovi iz oblasti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća budu usklađeni sa federalnim, pa zato neke oblasti u programu zaštite nisu mogle biti do kraja konkretizovane.

Sa dinamikom donošenja propisa iz oblasti zaštite i spašavanja, u godišnjim programima, uskladiće se i konkretizovati svi zadaci koji proizilaze iz Zakona o zaštiti i spašavanju, u cilju da se unaprijedi dostignuti nivo razvoja zaštite i spašavanja, kako bi nakon realizacije postavljenih zadataka, sistem zaštite i spašavanja mogao odgovoriti potrebama zaštite ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Kantona.

Zadaci iz Programa zaštite razrađuju se u Planu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća sa razradom svih mjera i zadataka, finansijskog plana utroška sredstava u skladu sa Budžetom, izradom propisanih priloga i pregleda stanja popunjenosti i opremljenosti štabova, jedinica, povjerenika, službi i svih subjekata zaduženih za organizovanje zaštite, a na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju.

Kantonalne općine imaju obavezu da izrade programe i planove zaštite u kojima će se detaljno razraditi zadaci i mjere zaštite i spašavanja a koji će biti sastavni dio Plana zaštite od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona.

Na osnovu člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo” br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 6/13) i člana 3. tačka b) Zakona o nadležnostima organa vlasti Kantona Sarajevo u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 39/08 i 19/11), Skupština Kantona Sarajevo na __. sjednici održanoj dana _____ 2014. godine, donijela je

PRIJEDLOG

ODLUKU
O USVAJANJU PROGRAMA RAZVOJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I
MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA PODRUČJA
KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD 2014. – 2018. GODINA

I.

Usvaja se Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona Sarajevo za period 2014. – 2018. godina.

II.

Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona Sarajevo za period 2014. – 2018. godina čini sastavni dio ove Odluke.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

KANTON SARAJEVO

Štab civilne zaštite

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO

Headquarters civil protection

Broj: 22-44-554-2/14
Sarajevo, 25.4.2014.godine

Na osnovu člana 29. tačka 3) Pravilnika o načinu rada i funkcioniranja štabova i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, br. 77/06 i 5/07), Štab civilne zaštite Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj 25.4.2014. godine, d a j e

MIŠLJENJE

na Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona Sarajevo za period 2014. – 2018. godina

1. Štab civilne zaštite Kantona Sarajevo daje pozitivno mišljenje na Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća područja Kantona Sarajevo za period 2014. – 2018. godina.
2. Zadužuje se Kantonalna uprava civilne zaštite da u Programu razvoja iz tačke 1. ovog Mišljenja ispravi tehničke nedostatke i potom isti dostavi Vladi Kantona Sarajevo na daljnju proceduru.

KOMANDANT

Zlatko Petrović

E-mail: kucz@kucz.ks.gov.ba; www.kucz.ks.gov.ba
tel: + 387 33 201 595; + 387 33 443 720; fax: +387 33 560 453
71000 Sarajevo, Hamida Dizdara 1

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina XIX – Broj 36	Četvrtak, 11. septembra 2014. godine S A R A J E V O	ISSN 1512-7052
----------------------	---	----------------

Godina XIX – Broj 37	Četvrtak, 18. septembra 2014. godine S A R A J E V O	ISSN 1512-7052
----------------------	---	----------------

ZAKON O VLADI KANTONA SARAJEVO

(Novi prečišćeni tekst)

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

SLUŽBENE NOVINE

KANTONA SARAJEVO

Godina XIII – Broj 39

Četvrtak, 4. decembra 2008. godine
SARAJEVO

ISSN 1512-7052

Godina XVI – Broj 19

Četvrtak, 21. Jula 2011. godine
SARAJEVO

ISSN 1512-7052

ZAKON

O NADLEŽNOSTIMA ORGANA VLASTI KANTONA SARAJEVO U OBLASTI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 3. (Nadležnost Skupštine)

Skupština Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Skupština Kantona) na prijedlog Vlade Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) u oblasti zaštite i spašavanja:

b) donosi Program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Kantonu Sarajevo (u daljnjem tekstu: kantonalni Program razvoja),

Član 4. (Nadležnost Vlade)

Vlada Kantona u oblasti zaštite i spašavanja:

b) predlaže kantonalni Program razvoja,

Član 6. (Nadležnost Kantonalne uprave)

(1) Upravne, stručne i druge poslove iz oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti Kantona vrši Kantonalna uprava, kao samostalni organ uprave u Kantonu.

(2) Kantonalna uprava, iz oblasti zaštite i spašavanja obavlja slijedeće poslove:

c) priprema kantonalni Program razvoja,